

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΦΡ. 16
ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΦΡ. 20

ΑΙΕΤΟΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΑΟΤΗΣ
ΦΡ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

ΑΘΗΝΗΣ ΟΔΟΣ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ 29
Παρά τὸν σταθμὸν Σιδ. Ἀθ. Πειραιῶς

Γ. ΦΙΛΑΡΕΤΟΥ

Ο ΧΡΥΣΟΥΣ ΑΙΩΝ(*)

ΕΤΑ φαιδρῶν ἐλπίδων πρὸς τριετίας ἐχαιρείσθη ὑπὸ νέων καὶ γερόντων ὁ ἀρτίως ἀνατείλας εἰκοστός, ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, αἰὼν 7410 παρῆλθον ἀπὸ τῆς κοσμογονίας ἐνιαυτοὶ—κατὰ τοὺς θεολόγους—ἀναριθμητοὶ κατὰ τοὺς γεωλόγους.

Ἀπὸ τοῦ αἰγλήεντος βράχου τῆς Ἀκροπόλεως τὸ βλέμμα μου, περιπλανώμενον εἰς τὰ ἄπειρον τοῦ παρελθόντος, ἀναζητεῖ τὸν μυθολογούμενον χρυσοῦν αἰῶνα.

«Παρῆλθεν ἢ ἀναμένεται; . . .»

Ἡ ἡχώ τοῦ μονολόγου μου πλήττουσα τὰ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου πενήθιμος ὑψούμενα ἐρείπια τοῦ Παρθενῶνος, ἀναμνησθεὶ τὸν αἰῶνα ἐκεῖνον, ὅστις κατ' ἐξαιρέσειν δὲν εἶνε συνήθως γνωστός ἐξ ἀριθμοῦ, ὡς πάντες οἱ λαοί. Οἱ πολλοὶ προτιμῶσι νὰ καλῶσιν αὐτὸν δι' ὀνόματος, ὅπερ εἴκοσι καὶ τέσσαρες μεταγενέστεροι αἰῶνες ἀνεγνώρισαν ὡς ἀναφαίρετον αὐτοῦ τίτλον.

Εἶνε ὁ αἰὼν τοῦ Περικλέους!

Μόνος ὁ ἐκ φύσεως προνομιῶχος υἱὸς τοῦ Ξανθίου καὶ τῆς Ἀγαρίστῃς ἐξ ὅλων τῶν θνητῶν νύττυχσε νὰ βαπτίσῃ διὰ τοῦ ὀνόματός του τὴν περικλεεστάτην χρονικὴν περιόδον ἑκατὸν ἐνιαυτῶν, ἰδανικῶς ἐκτείνων ἐναντίον καὶ αὐτῶν τῶν τῆς φύσεως νόμων, τὸν βίον αὐτοῦ πρὸ τῆς γεννήσεώς του καὶ μετὰ τὸν θάνατόν του. Τοῦτο δὲ οὕτε ὁ Ἀέγιουστος κατώρ-

θωσε, καίτοι ἡ ἐποχὴ αὐτοῦ διὰ τὴν ρωμαϊκὴν ἱστορίαν θεωρεῖται ὁ χρυσοῦς αἰὼν οὐδὲ ὁ Λουδοβίκος ΙΔ', καίτοι ἡ ἐποχὴ του εὐλόγως θεωρεῖται ἡ κλασσικὴ περίοδος τῆς γαλλικῆς φιλολογίας.

Το στερῆμα τοῦ περιλάμπρου ἐκείνου αἰῶνος δὲν ἐκοσμήθη μόνον ὑπὸ φαινοῦ ἀστέρος πρώτου μεγέθους, ὑπὸ τοῦ Περικλέους.

Πλήθους φωτεινῶν ἀστερισμῶν καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις ἐξέπεμψε μεγαλοπρεπεῖς ἀκτῖνας ἔθνικου μεγαλείου καὶ τὸ γλυκὺ τῆς φιλοσοφικῆς ἀληθείας φῶς. Ἄνδρες μεγάλοι, ὡς ὁ Θεμιστοκλῆς ὁ Ἀριστείδης ὁ Μιλτιάδης, ὁ Κίμων, ὁ Ἀντιφῶν, ὁ Ἀλκιβιάδης καὶ ὁ Θρασύβουλος διέπρεψαν ὡς στρατάρχαι, ὡς ναύαρχοι, ὡς ὁἰτορες.

Τότε, δίκην προφητῶν τῶν χριστιανικῶν ἀρχῶν, ὁ Σωκράτης, ὁ Πλάτων, ὁ Ξενοφῶν ἐδίδαξαν τὰ ὑψιστα τῆς φιλοσοφίας διδάγματα.

Τότε καὶ οἱ φιλόσοφοι Ζήνων, Ἀγαξαγόρας καὶ Πρωταγόρας. Ὁ ἀστρονόμος Μέρων ὁ διασημότερος τῶν ἀρχαίων ἰατρῶν Ἱπποκράτης ὁ πατὴρ τῆς ἱστορίας Ἡρόδοτος, ὁ ἑξοχος Θουκυδίδης κατὰ τὸν αἰῶνα ἐκεῖνον ἐβίωσαν.

Αὐτὸν ἐλάμπρουναν διὰ μὲν τῶν ἀθανάτων δραμάτων ὁ Αἰσχύλος, ὁ Εὐριπίδης καὶ ὁ Σοφοκλῆς, διὰ δὲ τῶν ἀφαιρῶν τεχνῶν ὁ Φειδίας, ὁ Ἴκτινος, ὁ Μνησικλῆς, ὁ Καλλιμάχης καὶ ὁ Πολύγνωτος.

Τὰ ἔργα πάντων τῶν μεγαλοφύων καὶ δαιμονίων ἐκείνων καὶ τῶσων ἄλλων ἀνδρῶν δὲν ἐπαύσαν μετὰ θαυμασμοῦ μελετῶντες μέχρι σήμερον οἱ ἀπανταχοῦ τῆς γῆς λαοί, χωρὶς νὰ δυνηθῶσιν εἰσεῖτιν ἄντιγράψωσιν αὐτὰ ἐπιτυχῶς. Ἀλλ' οὐδεὶς τῶν προγενεστέρων ἢ μεταγενε-

(*) Ἐκ τοῦ ἔργου αὐτοῦ «Περικλῆς Ἀσπασίας».

στέρων, οὐδὲ αὐτὸς ὁ πανδαγὸς καὶ ὑπερ-
άνθρωπος, οὕτως εἶπεν, Ἀριστοτέλης,
ἠξιώθη τῆς ἐξόχου τιμῆς, νὰ ὀνομασθῇ
τὸν αἰῶνα, καθ' ὃν ἐβίωσεν, διὰ τοῦ ἑαυ-
τοῦ ὀνόματος. Διότι μόνος ὁ Περικλῆς
ἦτο, κατὰ τὸν Θουκυδίδην, «ἀνὴρ κατ'
ἐκείνον τὸν χρόνον πρῶτος Ἀθηναίων
λέγειν τε καὶ πράσσειν δυνα-
τώτατος»¹.

Πολλοὶ, ὡς γνωστόν, ὑπῆρξαν οἱ κα-
λῶς λέγοντες, οὐκ ὀλίγοι οἱ ἀριστα
πράττοντες, οὐδεὶς ὅμως, ἐκτὸς ἐκείνου,
ἠδύνατο οὐ μόνον νὰ λέγῃ τὰ ἀριστα,
ἀλλὰ καὶ νὰ ἐκτελῇ ἐπιτυχῶς τὰ λεγό-
μενα.

Ἐκεῖνος διέπρεψεν ὡς στρατηγός, ὡς
ναύαρχος καὶ ὡς διπλωμάτης—κατὰ τὴν
σημερινὴν φρασεολογίαν—ὡς μεταρρυθ-
μιστὴς τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος
καὶ ἰδίως ὡς καλλωπιστὴς τῶν Ἀθηνῶν.
Ἄλλ' ἐξόχως διεκρίθη ὡς δημαγωγός,
ὡς ῥήτωρ ἀριστος.

Πολιτικὴ μονομαχία Περικλέους καὶ Θουκυδίδου.

Ἐν ὅσῳ ἡ ἐπιτυχία ἔσπευε τὰ ἔργα τοῦ
μεγάλου Ἀθηναίου, αἱ κατ' αὐτοῦ μομφαὶ
περιωρίζοντο εἰς ψιθυρισμοὺς ἢ καὶ εἰς
σκώμματα τῶν ποιητῶν, ἀναφερόμενα
μᾶλλον εἰς σωματικὰς ἐλλείψεις αὐτοῦ.
Οὕτω π.χ. ἐκάλουν αὐτὸν «σχινοκέφα-
λον» (κρομμυδοκέφαλον) ἢ «μακρὸκάρην-
νον» (μακροκέφαλον) ἢ «καρθηβαροῦντα»
(βαρεῖαν ἔχοντα τὴν κεφαλὴν) ἄλλοτε,
ὅτι ἐκ κεφαλῆς «ἐνδεκακλίνου» (ἦτοι ἐξ
εὐρυχώρου αἰθούσης) μέγαν ἐξέπεμπε
θρόνον².

Ὅτε ὅμως οἱ Σπαρτιάται εἰσέβαλον εἰς
τὴν Ἀττικὴν, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ὑπερέ-
χοντες μὲν κατὰ θάλασσαν, μειονεκτοῦ-
ντες δὲ κατὰ ξηράν, ἠναγκάσθησαν νὰ
συνάψωσι (τῷ 445 π. Χ.) συνθήκην—
καίτοι ὑπεύθυνος τούτου δὲν ἦτο ὁ Περ-
ικλῆς—οἱ ἀριστοκρατικοὶ συνεσπειρώ-
θησαν περὶ τὸν Θουκυδίδην Μελίσσιον,
δοτὶς οὐδεμίαν ἄλλην κατηγορίαν ἠδύ-
νηθη ν' ἀπευθύνῃ κατὰ τοῦ ἀντιπάλου
τοῦ ἢ ὅτι τὰ συμμαχικὰ χρήματα διεσκόρ-
πισεν οὕτως, καταχρυσῶν καὶ καλλωπίζων
τὴν πόλιν, ὡς γυναῖκα φιλάρεσκον, κο-
σμούμενην διὰ πολυτελῶν λίθων, δι' ἀ-
γαλμάτων καὶ διὰ νάων χιλιτοαλάντων³.

Ἄλλ' ὁ Περικλῆς, ἀποδείξας, ὅτι, ἀφ' οὗ

ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων συντηρεῖται στόλος
ἐπαρκῆς πρὸς ἐξασφάλισιν πάσης ξενικῆς
ἐπιδρομῆς καὶ καταστολῆν οἰασθῆποτε
ἀποστασίας, ἐπαίνων καὶ οὐχὶ κατηγο-
ριῶν ἦτο ἀξίος, διότι τὴν πόλιν, ἥτις ἦτο
τὸ κέντρον τοῦ συμμαχικοῦ συνδέσμου,
ἐξωραΐσεν ἐκ χρημάτων τοῦ κοινοῦ τα-
μείου. Ἀφ' οὗ ὅμως νομίζουσιν οἱ ἀντί-
παλοίμου, εἶπεν, ὅτι πολλὰ ἔδαπανήθησαν
ἄς βαρύνωσιν ἐμὲ προσωπικῶς, αἰ δαπάναι,
ἀλλ' εἰς τὰ μνημεῖα θέλω ἐπιγράψῃ τὴν
ἐμὴν ἐπιγραφὴν.

Τότε δὲ εἴτε ἐκ θαυμασμοῦ πρὸς τὴν
μεγαλοφροσύνην του, εἴτε ἀντιφιλοτιμού-
μενοι πρὸς δόξαν «ἀνέκραζον κελεύοντες
ἐκ τῶν δημοσίων ἀναλίσκεν καὶ χορη-
γεῖν μηδενὸς φειδόμενον»¹.

Ἐν τῇ μονομαχίᾳ τῶν ἡγετῶν τῶν δύο
κομμάτων οἱ κεραυνοὶ τοῦ Ὀλυμπίου ἐνέ-
κρωσαν πολιτικῶς τὸν ἀντίπαλόν του,
δοτὶς καὶ ἐξωστρακίσθη τῷ 443 π. Χ. 2.
Δίκαιον εἶχεν ὁ ἐξωστρακισθεὶς, λέγων
περὶ τῆς ῥητορικῆς δυνάμεως τοῦ ἀντι-
πάλου του, ὅτι: «Ὅταν ἐγὼ τὸν ῥήσῳ
κατὰ γῆς παλαίων, ἐκεῖνος, ἀντιλέγων,
ὅτι δὲν ἔπρεπε, νικᾷ καὶ μεταπειθεὶ τοὺς
θεατὰς»³.

Ἀμύθια ἔργα ἐπὶ Περικλέους.

Ἀπομακρυνθέντος καὶ τοῦ Θουκυδί-
δου, οἱ φιλελεύθεροι ἀκωλύτως προέβησαν
εἰς τὴν ἀκεραίαν τοῦ προγράμματός των
ἐκτέλεσιν. Μετὰ τὴν ἐξασφάλισιν τοῦ κατὰ
θάλασσαν κράτους τῶν Ἀθηναίων καὶ
μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἀμυντικῶν
κατὰ ξηράν ὀχυρωμάτων, ὁ ἡγέτης τοῦ
δημοκρατικοῦ κόμματος περισσώτερον ἐ-
στρέψε τὴν προσοχὴν αὐτοῦ εἰς τὴν ἀπο-
περάτωσιν ὄλων ἐκείνων τῶν δημοσίων
ἔργων, ἅτινα ἀπεθέωσαν μὲν αὐτόν, ἀπε-
κροστοτάλλωσαν δὲ τὴν τε δόξαν καὶ τὸ
μεγαλεῖόν τοῦ αἰῶνος, καθ' ὃν αὐτὸς
εἶδε τὸ φῶς.

ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Φειδίου καὶ τῆ
συνεργασίᾳ τοῦ Ἰκτίνου τοῦ Καλλικρά-
τους, τοῦ Κοροΐδου, τοῦ Μνησικλέους
καὶ τοῦ Πολυγνώτου εἰργάσθησαν πάμ-
πολλοὶ τέκτονες, πλάσται, χαλκεῖς, λι-
θουργοὶ βαφεῖς, μαλακτῆρες χρυσοῦ, ζω-

¹ Πλούταρχου Περικλῆς § 14.

² Πλούταρχου Περικλῆς § 14. Τὸ ἔθιμον τοῦ
ὀστρακισμοῦ εἰσηχθῆ ὑπὸ Κλεισθένου «διὰ
τὴν ὑπόψιν τῶν ἐν τοῖς δυνάμεσιν». Ὁ Πλού-
ταρχος Ἀριστείδου § 7) χαρακτηρίζει αὐτὸ ὡς φθό-
νον παραμυθίαν φιλόφρων.

³ Πλούταρχου Περικλῆς § 8.

γράφοι ἐλέφαντος, πρικιλταί, τορευταὶ καὶ
σμήνος ἄλλων ἐπικούρων¹.

Τότε ἀνηγέρθησαν τὸ Ὁδεῖον, ὁ
Παρθενών, τὰ Προπύλαια, τὸ Ἐ-
ρέχθειον, ἡ Πινακοθήκη, ἐν Ἐ-
λευσίνι δὲ τὸ Τελεστήριον καὶ
ἀναριθμητὰ ἄλλα καλλιτεχνήματα ἐν τε
τῇ πόλει τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἐν ἀπόσῃ τῇ
Ἀττικῇ, ἅπαντα μνημεῖα περιτρανῶς μαρ-
τυροῦντα καὶ ἐν τῇ ἐποχῇ ἐτι τῆς ἐρει-
πώσεώς των τὴν μεγαλοφύιαν τῶν δημο-
ουργησάντων αὐτὰ².

Κυρίως δὲ θαυμάζονται, διότι ἐν βρα-
χυτάτῳ χρόνῳ ἐξετελέσθησαν ἔργα μα-
κρόβια καὶ διότι ἕκαστον αὐτῶν κατὰ μὲν
τὸ κάλλος του, ἦτο εὐθύς ἀρχαῖον, κατὰ
τὴν δὲ ἀκμὴν αὐτοῦ, διτηρήθη πρόσφα-
τὸν καὶ καινουργές. Οὕτως ἐπιπνέει εἰς
αὐτὰ νεότης, ἀνεπαφὸν διατηροῦσα πάν-
τοτε τὴν ὄψιν αὐτῶν, ὡς ἂν εἶχον τὰ ἔργα
πνεῦμα ἀειθαλῆς καὶ ψυχὴν μὴ γηρά-
σκουσα.

Ὅθεν καὶ μᾶλλον θαυμάζεται τὰ Περικ-
λέους ἔργα—διηγείται ὁ Πλούταρχος³
πρὸς πολὺν χρόνον ἐν ὀλίγῳ γενόμενα.
Κάλλει μὲν ἕκαστον εὐθύς ἢν τότε ἀρ-
χαῖον, ἀκμῇ δὲ μέχρι νῦν πρόσφατόν ἐστι
καὶ νεουργόν· οὕτως ἐπανθεῖ καινότης τις
ἀθικτον ὑπὸ τοῦ χρόνου διατηροῦσα τὴν
ὄψιν, ὡς περ ἀειθαλῆς πνεῦμα καὶ ψυχὴν
ἀγήρω καταμεμιγμένην τῶν ἔργων ἔχόν-
των».

Ἐν διαστήματι ἐνδεκαετίας—ἀπὸ τοῦ
ἔτους 445 ἕως 432 π. Χ.—τρισχίλια ἔδα-
πανήθησαν τάλαντα. Καὶ ὅμως ἔμεινεν
ἀποθεματικὸν κεφάλαιον ἑξακισχιλίων τα-
λάντων!

Ὁφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι τῷ
καιρῷ ἐκείνῳ τὰ ἐκ τῶν δημοσίων προσό-
δων περισσεύματα⁴ δὲν ἦσαν οἷα κατὰ
τοὺς ἡμετέρους χρόνους. Διότι καὶ μετὰ
τῆλικαύτας κολοσιαίας δαπάνας τὸ κρά-
τος τῶν Ἀθηναίων δὲν ἐπτώχευσεν· οὐ

¹ Πλούταρχου Περικλῆς § 12.

² Ὁ ἀναγνώστης βεβαίως δὲν ἀναμένει ἐν τῇ συ-
νοπτικῇ ταύτῃ ἱστορικῇ σκιαγραφίᾳ καὶ περιγραφῇ
τῶν ἀθηναϊκῶν κειμηλίων, ἢν ἄλλως προχείρως
ἔχει ἐν τοῖς εἰδικαῖς ἀρχαιολογικοῖς συγγραμμάσιν.
Ἡ κατ' ἀνάγκην ὅμως ἔλλειψις αὐτῆ ἀναπληροῦ-
ται ἴσως ἐν μέρει διὰ τῶν παρατιθεμένων εἰκόνων
ἢν αἰκυριώτεροι εἰσίν:

α'. Ἡ Ἀκρόπολις τῶν Ἀθηνῶν β'. Τὰ Προπύ-
λαια γ'. ὁ Παρθενών, καὶ δ'. τὸ Ἐρέχθειον
ὡς εἶχον τὸ πάλαι.

³ Πλούταρχου Περικλῆς § 13.

⁴ Περὶ τῆς τῶν ἀρχαίων Ἀθηναίων δημοσίων
οἰκονομίας ἴδρα μελέτην Ἡλ. Ζέγγελη «Οἰκονο-
μία ἐνιαυτοῦ» εἰς ἐπιτηρίδα «Παρνασσού» ἔτος σ'
1902 σ. 3.

μὴν ἀλλὰ καὶ ἠδυνήθη ν' ἀνθέξῃ εἰς τε
τὰς μισθοδοσίας τῶν δικαζόντων, τῶν
βουλευομένων καὶ τῶν ἐκκλησιαζομένων,
ἐτι δὲ πρὸς καὶ εἰς αὐτὴν τὴν παροχὴν
τῶν θεωρικῶν, δι' ὧν ὁ Περικλῆς, ἐξου-
δετερόνων τὴν ὀρμὴν τῆς εἰς τὰ καλὰ ἀν-
τιπρατιούσης ἀντιπολιτεύσεως, διεσκέ-
δαζε τὸν λαὸν δι' εὐγενῶν ἠδονῶν.

Μεταξὺ τῶν λαϊκῶν διασκεδάσεων ἦσαν
καὶ ἐκπαιδευτικοὶ πλοῆς! «Ἐξήκοντα δὲ
»τριήρεις καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν ἐκπέμ-
»πων, ἐν αἷς πολλοὶ τῶν πολιτῶν ἐπλεον-
»όκτῳ μῆνες ἐμμισθοὶ μελετῶντες ἄρα καὶ
μανθάνοντες τὴν ναυτικὴν ἐμπειρίαν».

Ἀπόπειρα Πανελληνίου Ἐθνικοῦ συνεδρίου.

Περὶ ὑψηλὰ καὶ μεγάλα ἀσχολούμενος
πάντοτε ὁ Περικλῆς καὶ θέλων νὰ κατα-
στήσῃ καρποφόρον πρὸς γενικωτέρους
σκοποὺς τὸν συμμαχικὸν σύνδεσμον, πρῶ-
διανοήθη νὰ παγιώσῃ καὶ ὀργανώσῃ τὴν
ἐθνικὴν ἐνότητα.

Πρὸς τοῦτο ἔγραψε ψήφισμα, δι' οὗ
ἀπεφασίσθη ἡ ἐν Ἀθήναις πρόσκλησις
τῶν ἀπανταχοῦ—ἐν τε τῇ Εὐρώπῃ καὶ τῇ
Ἀσίᾳ—Ἑλληνικῶν πολιτειῶν πρὸς σύγ-
κλησιν Πανελληνίου Ἐθνικοῦ συ-
βεδρίου.

Ἀτυχῶς δὲν ἐπετεύχθη τὸ μεγαλοῦ-
ργὸν σχέδιόν του «ἐπ' εἰρήνῃ καὶ κοινο-
πραγίᾳ τῆς Ἑλλάδος», ἕνεκεν ἀντιδρά-
σεως τῶν Λακεδαιμονίων, ἐκ τοπικισμοῦ
πάντοτε ἀντενεργούντων εἰς τὰς μεγάλας
τῶν Ἀθηναίων ἀποφάσεις.

Οὐχ' ἦττον καὶ ἐν μέσῃς Ἀθήναις
ὑπῆρχε τότε τὸ καὶ βραδύτερον ἀναπτύ-
χθην κόμμα τῶν λακωνιζόντων, ἐνι-
σχούμενον καὶ ὑπὸ τῶν ὀλιγαρχικῶν, ὡς
μετὰ τινὰς δεκαετηρίδας ἀνεψύη τὸ τῶν
μακεδονιζόντων.

Οἱ φιλολάκωνες δὲν ἔπαυσαν ραδιουρ-
γούντες καὶ παρορμώντες τοὺς συμμά-
χους Εὐβοεῖς, Αἰγινιάτας, Ναξίους καὶ
ἄλλους εἰς ἀποστασίας, ἀεὶ ὅμως κατέ-
στειλε πάντοτε ἡ στιβαρὰ τοῦ Ἀθηναίου
Διὸς χεῖρ. Πολλὰς δὲ ἄλλας προέλαβεν
οὗτος διὰ τοῦ εὐφροῦς συστήματος τῶν
κληρουχιῶν, δι' ὧν ἐλαφρῶν τὴν πό-
λιν ἀπὸ ὄχλου ἀργού καὶ φιλοταράχου,
ἐθεράπευε καὶ τὴν ἐνδειαν τοῦ λαοῦ.
«... φόβον δὲ καὶ φρουρὰν τοῦ μὴ νεώ-
τερίζειν τι παρακατοικίζων τοῖς συμμά-
χοις».

¹ Θουκυδίδου α' § 139.

² Πλούταρχου Περικλῆς § 3.

³ Πλούταρχου Περικλῆς § 12.

Ο ΠΑΤΗΡ ΤΩΝ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΘΕΩΝ

Φαίνεται, ότι ο άνθρωπος, το τελειότερον τουτο δημιουργημα πάντων τῶν ἐπὶ γῆς, μεταξύ τῶν ἄλλων προτερημάτων, ἅτινα ἐκ φύσεως ἀπεκόμισεν, ἐπροικίσθη καὶ μὲ κάποιον θρησκευτικὸν συναίσθημα, συναίσθημα τὸ ὁποῖον ὀλίγον κατ' ὀλίγον τῷ παρήγαγε μίαν ἰδέαν ἀσφαλῆ ὑπάρξεως ὄντων ἀνωτέρων, ὄντων ὑψηλῶν, ἅτινα εἰργάσθησαν εἰς τὴν δημιουργίαν αὐτοῦ. Εὐθύς δ' ἐξ ἀρχῆς ἐν τοῖς πρώτοις τῆς ὑπάρξεως του βήμασιν ὁ ἄνθρωπος οὗτος, ἐννοήσας, ὅτι οὐδὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ καὶ μία πηγή, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ, οὕτως εἰπεῖν, μία γενεσιουργὸς ἀνωτέρα αἰτία, διεμόρφωσεν ἀνεκρίζωτον ἐν ἑαυτῷ ἰδέαν ὑψηλὴν, τὴν ἰδέαν τῆς θεότητος.

Καὶ βεβαίως, ἀφοῦ ἐβλεπε τὸ πάνσοφον ἐκεῖνο δημιουργημα, ἀφοῦ ἐβλεπε τὴν θαυμασίαν ἐκείνην τάξιν καὶ σκοπιμότητα, τοὺς ὠρισμένους καὶ ἀμεταβλήτους νόμους, καθ' οὓς τὸ πᾶν ἐλειτούργει, πῶς νὰ μὴ φαντασθῇ ἐν ὄν ἀνώτερον αὐτοῦ, ἐξ οὗ ἐξηρτῶντο πάντα τὰ γῆινα φαινόμενα καὶ πρὸς ὃ ἔδει ν' ἀπευθύνηται, αἰτῶν βοήθειαν, δι' ὅσα αὐτὸς οὗτος ἦτο ἀνίσχυρος νὰ ἐπιτελέσῃ μόνος;

Πάντα τὰ ἔθνη, καὶ αὐτὰ τὰ ἀγριώτατα καὶ βαρβαρώτατα ἐπίστευσαν εἰς θεόν· ἀδιάφορον, ἐὰν ἐθεοποίησαν κτίσματα, ἀντὶ τοῦ κτίσαντος καὶ ἂν ἐλάτρευσαν ἐν δένδρον ἢ ἐν λίθον. Ἰσχυροὶ καὶ ἀνίσχυροι, βασιλεῖς καὶ ἐπαῖται ὕψωσαν πάντοτε χεῖρας ἰκέτιδας πρὸς ἐν ὑψηλὸν ὄν, ὅπερ ἀδύνατον νὰ κατανοήσωσι, πρὸς ἓνα μυστικὸν οὐρανόν.

Καὶ ὁ πρῶτος λοιπὸν ἄνθρωπος, ὁ πρωτογενὴς θνητὸς ἐν τῇ παρθένῳ φύσει τῇ ἀγρία τότε καὶ ἀκατεργάστῳ ὄλως ἀμαθῆς εἰσελθὼν, ἀγνοῶν δὲ ἐντελῶς τὰς αἰτίας τῶν διαφορῶν τῆς φύσεως φαινομένων, δὲν ἠδύνατο νὰ φθάσῃ εὐθύς ἀμέσως εἰς ἐν πέρασ καὶ νὰ ἐξεύρῃ ἓνα ἀληθῆ θεόν.

Διὰ τοῦτο ἐξ ἐκάστης τῶν ἀστραπῶν λάμψεως, ἐκ τῆς καταίγιδος, ἐκ τοῦ σεισμοῦ καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ἐν γένει φυσικῶν φαινομένων, ἅτινα καθ' ἐκάστην περιέρχως ἐβλεπέν, ἐδημιούργησε δυνάμεις μυστηριώδεις καὶ θεότητας κατὰ τὴν κρίσιν του. Καὶ τί ἄλλο ἠδύνατο νὰ ὑποθέσῃ ἐν τῷ ἀπεράντῳ καὶ χαογενεῖ ἐκείνῳ χώρῳ, ὅταν ἐβλεπε τὴν ἁρμονίαν καὶ σκοπιμότητα τοῦ παντός, ἂν οὐχὶ τὴν ὑπάρξιν δυνάμεων μυστηριωδῶν πάντως ἀνωτέρων αὐτοῦ;

Εἶδε τὸ πῦρ κρατῆρας ἀπειλητικὸν ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς, ἢ ἀναθρῶσκον ἀγρίως ἀπὸ

τοὺς κρατῆρας τῶν ἠφαιστειῶν καὶ ἐσκέφθη ὅτι δύναμις μεγίστη, ὑπερκοσμία ἐνεκλείετο εἰς τὸ μυστηριώδες ἐκεῖνο στοιχεῖον. Τὸ πῦρ ἦτο θεός! Εἶδε τὴν καταίγιδα ἀπειλητικῶς κρατῆρας καὶ διασειούσαν τοὺς οὐρανοὺς ἢ καταίγις ἦτο θεός! Εἶδε τὸν βορρᾶν πνεόντα ἀπειλητικῶς ἐν ὠρᾷ χειμῶνος, ὑψοῦντα παμμεγέθη κύματα ἐν τῇ θαλάσῳ καὶ ἀνεγείροντα νέφη κονιορτοῦ ἐν τῇ ξηρᾷ ὃ ἀήρ ἦτο θεός! Τὰ πάντα δι' αὐτὸν ἀπειρα ὄντα ἦσαν θαύματα. Πῶς λοιπὸν ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς νὰ μὴ δημιουργήσῃ θεότητας, ἰδίως ἰθυνοῦσας τὰς ἡνίας τοῦ παγκοσμίου ἄρματος;

Καὶ οἱ πατέρες μας λοιπὸν, ὅταν ἐδημιούργουν τὰς διαφορὰς θεότητάς των, δὲν εἶχον ἄδικον· ἐνωρὶς ὅμως κατενόησαν, ὅτι ὑπεράνω τοῦ θεικοῦ τούτου πανδαιμονίου ἔπρεπε νὰ θέσωσι μίαν κεφαλὴν, ἓνα «πατέρα ἀνδρῶν τε θεῶν τε» ὡς λέγει ὁ Ὅμηρος, τὸν δὲ τοιοῦτον ἀπήρτισεν ὁ μέγας Ζεὺς.

«Ζεὺς πρῶτος, Διὸς δ' ἐκ πάντα τέτυκται». Λέγει ὁ Ὀρφεὺς ἐν τῷ εἰς Ἄρατον ὕμνῳ του.

Περὶ τοῦ τόπου τῆς γεννήσεως τοῦ Διὸς πολλὰ πόλεις ἤρισαν, θέλουσαι ἐκάστη καὶ ὡς ἴδιον τέκνον νὰ συγκαταλέξῃ· οὕτω Βοιωτοί, Μεσσηνιοί, Ἀργεῖοι, Ἀρκάδες, Κρήτες, πάντες προσεπάθουν νὰ οἰκειοποιηθῶσι τὴν δόξαν τῆς γεννήσεως τοῦ μεγάλου Διὸς. Δέον ὅμως νὰ παραδεχθῶμεν, ὅτι τὴν τιμὴν τῆς γεννήσεως καὶ ἀνατροφῆς τοῦ ὑψίστου θεοῦ μᾶλλον ἔχουσι τὰ ὄρη τῆς Κρήτης. Διότι ἐκεῖ, ὡς λέγει ὁ Ἡσίοδος, ἡ σύζυγος τοῦ Κρόνου Ρέα ἐγέννησε φεύγουσα τὸν ἄνδρα της, ὅστις φοβηθεὶς τὴν αὖξιν τῶν ἀπογόνων του κατέτρωγε τοὺς υἱοὺς του ἅμα γεννηθέντας. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου κατῴρθησεν ἡ Ρέα νὰ σώσῃ τὸ νεογόν της, τὸ ὅποιον καὶ ἀφῆκε ἐκεῖ ν' ἀνατραφῇ, ἀπατήσασα τὸν σύζυγον της καὶ δώσασα μάλιστα εἰς αὐτὸν μίαν ἐσπαργανωμένην πέτραν, ἣν ὁ Κρόνος νομίσας, ὅτι ἦτο τὸ ὑπὸ τῆς συζύγου του ἄρτι τεχθέν, κατέφαγεν. Τοιοῦτοτρόπως ὁ Ζεὺς φυγὼν τὸν στομάχον τοῦ ἀδηφάγου πατρὸς του ἠνδρουτο εἰς τὰ ὄρη τῆς Κρήτης, ἐνῷ ὁ Κρόνος οὐδόλως εἶχεν ἐνοήσει τὸ τέχνασμα τῆς πολυμηχανοῦ Ρέας.

Ὡς ἀνατροφεῖς τοῦ Διὸς εἰς τὰ ὄρη τῆς Κρήτης διάφοροι παραδόσεις διαφοροῦς παραδεχονται· οὕτω φέρονται ὡς τοιοῦτοι αἰνύμφοι Ἀδράστεια καὶ Ἰῶν θυγατέρες τοῦ βασιλέως τῆς Κρήτης, αἰτινες ἐτρεφον αὐτὸν μὲ τὸ γάλα τῆς αἰγὸς Ἀμαλθείας ἣν ὁ Ζεὺς κατόπιν, μετεμόρφωσεν εὐγνυμῶν,

μετὰ τῶν δύο τῆς ἐρεψίων εἰς ὠραῖον ἀστερισμόν. Ἐτέρα παράδοσις φέρει ὡς ἀνατροφεῖς τοῦ Διὸς τὰς Πλειάδας ἢ Πελειάδας ἢ λαδὴ τὰς περισσότεράς καὶ τὸν Ἄετον. Καὶ αἱ μὲν Πλειάδες ἔφερον εἰς αὐτὸν ἀμβροσίαν ἀπὸ τοῦ ὠκεανοῦ, ὃ δὲ ἄετος νέκταρ, τὸ ὅποιον ἦντλει διὰ τοῦ ράμφους του ἀπὸ τινος πηγῆς. Ὁ δὲ Ζεὺς κατόπιν, ὅτε ἔγεινε μέγας, εὐγνυμῶν μετεμόρφωσεν εἰς ἀστερισμοὺς τὸν Ἄετον καὶ τὰς Πλειάδας, εἰς ἃς ἔδωκε τὴν δύναμιν τῆς προρρήσεως τῶν τεσσάρων ὠρῶν τοῦ ἔτους.

Τέλος ὁ Ζεὺς ἀνδρωθεὶς, ἔλαβε διδάσκαλον τὸν σοφὸν καὶ πολυγνώστην Ὀλυμπον, ἤρχισε δὲ πλέον καὶ νὰ ἐξέρχεται εἰς περίπατον μὲ τὰς τροφούς του. Λέγεται μάλιστα, ὅτι μίαν ἡμέραν περιπατῶν ἀμέριμος ὡς συνήθως, συνήντησεν ἐξαίφνης ὄλως ἐγγύτατα τὸν πατέρα του, μὴ προφθάσας δὲ νὰ διεκφύγῃ, ἠναγκάσθη νὰ μεταμορφωθῇ εἰς δράκοντα. τὰς δὲ συντροφούς του μετεμόρφωσεν εἰς ἄρκτους. Εἰς ἀνάμνησιν τοῦ γεγονότος τούτου ὁ Ζεὺς, μετέβαλεν τὰς τροφούς του, ὡς λέγει ἡ μυθολογία, εἰς τοὺς ὀμυμῶν ἀστερισμοὺς τὴν μεγάλην καὶ μικρὰν ἄρκτον, ὧν ἡ πρώτη ἄτε μὴδέποτε δύουσα ἐνέπνευσεν εἰς τὸν Ἀμερικανὸν ποιητὴν Βαρὲ τὰς ἐξῆς ὠραίας στροφάς:

«Δημιούργημ' ἀδάμαστον, χαῖρε!

Μεταρροῦμαι βλέπων σὲ πλανώμενον ἀνά τὰς ζοφεράς ἀτραπούς, ὡς γίγαντα ἀγέρωχον, ἀκούραστον, ἀποφασιστικόν, οὐδέποτε ἀνακόπτοντα τὸ βῆμα πρὸ τῆς ἐνώπιόν σου ἐπιτεμονομένης ὁδοῦ. Αἱ λοιπαὶ τῶν ἀστέρων φυλαὶ διακόπτουσαι τὴν νυκτερινὴν των πορείαν, ἀναπαύονται κατάκοποι ὑπὸ τὰ κύματα· ἀλλὰ σὺ τὸν διάφλογον ὀφθαλμόν σου οὐδέποτε κλείεις, τὸ στερρόν σου βῆμα οὐδέποτε σταματᾷς. Ἐμπρὸς! ἀενάως ἐμπρὸς!...

«Ἐνῷ τῶν ἀστέρων τὰ συστήματα μετατοπιζονται, οἱ ἥλιοι ἀποσύρονται, οἱ κόσμοι ἀποκοιμίζονται καὶ ἀφυπνίζονται· σὺ μόνῃ ἐξακολουθεῖς τὴν ἀτέρμονα πορείαν σου. Ὁ ἐγγύς σου διαγραφόμενος ὀρίζων προσπαθεῖ νὰ σ' ἐμποδίσῃ, ἀλλ' εἰς μάτην. Φρουρὸς ἀγρυπνος σὺ, οὐδέποτε ἐγκαταλείπεις τὴν αἰωνίαν φυλακὴν σου... χωρὶς μὴδ' ἐπὶ στιγμὴν νὰ ἐπιτρέπῃς εἰς τὸν ὕπνον νὰ σὲ καταλάβῃ, διατηρεῖς τὸ σταθερὸν τοῦ σύμπαντος φῶς, ἐμποδίζουσα τὸν Βορρᾶν νὰ λησμονήσῃ ποτὲ τὴν θέσιν του...»

Τοιοῦτοτρόπως λοιπὸν ὁ Ζεὺς ὑπὸ τοιαῦτα ἐπεισόδια ἀπέβαλεν ὀλονέν τὴν νηπιακὴν του ἡλικίαν καὶ ἤρχισε νὰ περιηγήται καὶ μόνος τὸν κόσμον, ὑπὸ παντοίας ὁμῶς μορφᾶς, ἄτε φοβούμενος εἰσεῖτι τὸν πατέρα του Κρόνον. Ὁ Ζεὺς ἀνδρουταὶ καὶ

πλέον καταλαμβάνεται ὑπὸ τῆς ἰδέας νὰ καταρίψῃ τὸν πατέρα του καὶ λάβῃ αὐτὸς τὸν θρόνον· καὶ πράγματι μετὰ πάλιν ἰσχυράν καὶ λυσσώδη δέκα ὄλων ἐτῶν, κατῴρθη νὰ νικήσῃ τῇ συμπράξει καὶ τῶν ἀδελφῶν του Ποσειδῶνος καὶ Πλούτωνος, οἷς καὶ παρεχώρησε πρὸς ἀντάμοιθῆν, τῷ μὲν πρώτῳ τὴν θάλασσαν, τῷ δὲ δευτέρῳ τὸν Ἄδην, αὐτὸς ἄρκεσθεις εἰς τὸν Οὐρανόν. Ἐλεύθερος ἤδη ὁ μέγας Θεὸς κατήρτησε τὸ ἐν Ὀλύμπῳ συμβούλιόν του ἐκ τῶν δώδεκα θεῶν καὶ μετὰ τοῦτο πλέον ἐντελῶς παντοδύναμος ἤρχισεν ὡς βασιλεὺς θεῶν καὶ ἀνθρώπων, νὰ ἐπισκέπτηται τὴν γῆν, ὅπως βλέπῃ ἐκ τοῦ πλησίον καὶ διορθοῖ τὰς διαφορὰς ἐλλείψεως τῆς.

Τὰς συχνὰς ταύτας τοῦ Διὸς ἐπὶ τῆς Γῆς καταβάσεις μερικοὶ ἀποδίδουσι εἰς τὴν ἀγάπην, ἣν οὗτος εἶχε πρὸς τὰς γυναῖκας. Πράγματι δὲ ἐκτὸς τῆς συζύγου, ἣν εἶχε, τῆς καὶ ἀδελφῆς του Ἡρας δὲν παρημποδίζετο ὁ ἀγαθὸς θεὸς ἀπὸ τοῦ νὰ ἔχῃ καὶ ἄλλας πολλὰς, καὶ ἐνδοκίμων τοῦ κάλλους τῶν ὀμοίων καὶ ἐνεφανίζετο συχνάκις ὑπὸ παντοίας μορφᾶς εἰς τὴν Γῆν.

Διὰ πάντα ὅμως ταῦτα οὐδεὶς τῶν ἄλλων θεῶν ἠδύνατο νὰ ἐπικρίνῃ τὸν Δία διότι πρὸ αὐτοῦ πάντες ἐκκλινον τὸ γόνυ καὶ πάντες εἰσὶν ἄνωγες. «Ἐὰν ποθῆτε νὰ μάθητε πόσον ἀνώτερος πάντων τῶν ἀθανάτων εἰμί, ἔλεγεν, ἀναρτήσατε ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ ἄλυσιν χρυσοῦν καὶ κρεμασθῆτε ἐπ' αὐτῆς ὅλοι θεοὶ καὶ θεαί. Δὲν θὰ δυνηθῆτε νὰ με σύρῃτε εἰς τὴν γῆν δοσονδήποτε καὶ ἂν μοχθήσητε. Ὅταν ὅμως δοκιμάσω καγὼ τὸ αὐτό, ἀπαξάπαντας ὑμᾶς δύναμαι νὰ σύρω πρὸς τὰ ὕψη ὁμοῦ μετὰ τῆς Γῆς ἀκόμη καὶ τῆς θαλάσσης ὅλης· νὰ δέσω δ' εἶτα τὴν ἄλυσιν ἀπὸ τῆς κορυφῆς τοῦ Ὀλύμπου καὶ τὰ πάντα θὰ γίνωσι μετέωρα!»

Ἀλλὰ καὶ ποινὰς ὁ Ζεὺς οὐκ ὀλίγας εἰς τοὺς παρακούοντας αὐτὸν Θεοὺς ἐπέβαλεν· οὕτω καὶ τὸν Ποσειδῶνα εἶχεν ἐξορίσει διὰ τι παράπτωμα ἐκ τοῦ βασιλείου του καὶ τῶν Οὐρανῶν, καὶ τὸν Προμηθεᾶ εἶχε καταδικάσει ὡς ἀφαιρέσαντα τὸ πῦρ ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἄλλους πολλοὺς διὰ διαφοροῦς παραβάσεις. Ὡς πρὸς δὲ τὸ πάνσοφον καὶ τὴν ὑπεράνθρωπον εὐθυκρισίαν τοῦ δημιουργοῦ Διὸς, μεταξύ ἄλλων, μᾶς παρέχει καὶ ὁ διαπρεπὴς τῆς Γερμανίας φιλόσοφος καὶ κριτικὸς Λέσσιγ, τὸν ἀκόλουθον ὠραῖον μῦθον:

«Πάτερ τῶν ζῶων καὶ τῶν ἀνθρώπων, εἶπεν ἵππος πλησιάσας εἰς τὸν θρόνον τοῦ Διὸς, λέγουσιν, ὅτι εἶμαι ἐν ἀπὸ τὰ ὠραιότερα πλάσματα, δι' ὧν ἐκόσμησας τὸ σύμπαν, καὶ τὸ πιστεύω μετ' εὐχαριστήσεως. Ἐν τούτοις,

δέν υπάρχουν άρα γε επάνω μου και μερικά έχοντα ανάγκην βελτιώσεως;

Και τί λοιπόν φρονείς, ότι πρέπει να διορθωθεί εν σοί; λέγε να μάθω, απεκριθή μεδιών ο αγαθός θεός.

«Ίσως επανέλαβεν ο Ίππος θά ήμην ωκυποδέστερος, αν είχαν κνήμας ύψηλοτέρας και λεπτοτέρας μακρός επίσης κύκνιος τράχηλος θά μ' εστόλιζε πολύ καλλίτερα, στήθος δε πλατύτερον θά ηύξανε την ρώμην μου, και τέλος, επειδή με προώρισας να υποδαστάζω τον ευνοούμενον σου άνθρωπον, καλον νομιζω θά ήτο να μοι παρείχεν αυτή ή φύσις τὸ ἐπιππιον, τὸ ὁποῖον ἐπιθέτει εἰς τὴν βράχιν μου ὁ ἵππεύς.

«Πολύ καλά, απεκριθή ὁ Ζεὺς περίμενε ὀλίγον.

«Και γαλήνιος την ὄψιν ἀπήγγειλε την λέξιν της δημιουργίας. Ἐκ τοῦ κονιορτοῦ τότε ανέθορε ζωή, συνθηροίσθη δ' ἐπ' αὐτοῦ ὀργανική ὕλη και ἐξαίφνης ὠρθώθη ή δυσείδης κάμηλος.

«Ο Ίππος ἰδὼν τὸ συμβάν, ἀνετινάχθη και ἤρχισε να τρέμη ἐκ φρίκης και τρόμου.

—«Νά, εἶπεν ὁ Ζεὺς, κνήμαι ὕψηλοτέραι και ἰσχυρότεραι, να μακρός κύκνιος τράχηλος, στήθος πλατύτερον και ἐπιππιον, ὅπερ σοι παρέχει ή φύσις, θέλεις να σε κάμω ὡς αὐτό;

«Ο Ίππος ἐξηκολούθει να τρέμη.

—«Πήγαινε, προσέθηκε τότε ὁ Ζεὺς, λάβε δ' ἐπὶ τοῦ παρόντος αὐτὸ τὸ μάθημα μόνον ἀνε ἄλλης τιμωρίας. Ἄλλα δια να ἐνθυμῆσαι ἐνίστε μετανοῶν την τόλμην σου...— Νέον πλάσμα, (και ἐνευθεν ὁ Ζεὺς πρὸς την κάμηλον νεῦμα συντηρήσεως)—λάβε ζωή! ὁ δὲ ἵππος ἄς σε βλέπη πάντοτε μετὰ φρίκης.»

Τοιοῦτος ὁ Ζεὺς ὁ ἰσχυρότατος τῶν θεῶν ὁ μόνος παντοδύναμος, ὁ ἀνώτατος κυριάρχης τοῦ Σύμπαντος, ὁ διευθύνων τὰς τύχας θνητῶν και ἀθανάτων.

Διὰ τοῦτο και ή λατρεία του ήτο ἐκτάκτως μεγαλοπρεπεστέρα τῶν ἄλλων θεῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Πανθέου.

Πανταχοῦ εὐρίσκοντο ναοὶ και βωμοὶ εἰς οὐς και προσέφεροντο πλεῖστα ὄσαι θυσίαι ἐκ διαφόρων ζῴων.

Η ἰσχύς του ήτο μεγίστη: αν ἐσειε την κεφαλήν του μόνον, ἐτρεμεν ὁ Ὀλύμπος και ή Γῆ πᾶσα εἶναι ὁ συναγείρων και διασκορπίζων τὰ νέφη, ὁ ἐκπέμπων βροντάς, καταιγίδας και ἀστράπας ὅταν οείη την σπιθαράν του αἰγίδα, εἶναι ὁ ἐρίγδουπος, ὁ ἀστεροπητής, ὁ κελαινεφής, ὁ τερπικέραυτος, ὁ νεφεληγερέτης κτλ. κτλ.

ΖΑΦΕΡΙΟΣ Ι. ΜΟΥΖΑΚΗΣ

Ο ΠΟΝΤΙΟΣ ΠΙΛΑΤΟΣ

Περίπου κατά τὸ 12 και 17 ἔτος της βασιλείας τοῦ Τιβερίου Καίσαρος, ὁπότε ή Ρωμαϊκή Αὐτοκρατορία τὸν κόσμον ἄπαντα εἰς τὸν σιδηροῦν αὐτῆς βραχίονα συσφιγῆσα ἐκάθευδεν, ἐν δυαὶ διαφορῶν τόποις ἐπετελοῦντο δύο ἐκ διαμέτρου μὲν ἀντίθετα, ἀλλὰ σπουδαιότατα ἱστορικὰ γεγονότα, αἵτινα ἐκ βάθρων διέσειαν την ὄλην ἀνθρωπότητα και καθ' ὅλοκληρίαν ἀνεκαίνισαν αὐτήν. Τὸ ἐν τῶν ἱστορικῶν τούτων γεγονότων ἐτελεῖτο ἐν Ρώμῃ, τὸ δὲ ἕτερον ἐν Ἱεροσολύμοις. Τὸ ἐν ἐπέπρωτο να διαλύση και ἀποσυνθέσῃ τὸ δια μόχθων, ἀγῶνων και αἱμάτων ἰδρυθὲν θαυμάσιον κολοσιαῖον οἰκοδόμημα της Ρώμης, τὸ δ' ἕτερον ν' ἀνακαινίσῃ αὐτὸ και ἐπὶ ἀκραδάντων θεμελιῶν στηρίξῃ. Εἰς μὲν την «αἰωνίαν πόλιν» ἀπαίσιος πνοή μαρμαροῦ θανάτου και καταστροφῆς ἐπνεεν, εἰς δὲ την Ἀσμίαν πόλιν πνοή οὐρανοῦ ζωῆς ἀνεζωογονεῖ και ἀνίστα την ἀπονεναρχωμένην ἀνθρωπότητα. Ὁ Τιβέριος ἤγε περίπου τὸ 68 ἔτος της ἡλικίας του και ή λαμπρὰ βασιλεία του ἀπέκλινεν εἰς την ἀπεχθῆ και δυσαιδῆ ἐκείνην μορφήν, ἣν ἀριστοτεχνικῶς οἱ τότε ἱστορικὶ ἐζωγράφησαν. Ὁ Οὐίσπασιανός, ὅστις κατόπιν μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Τίτου ἐξεπέρθησαν την Ἱερουσαλήμ, ἦν κατὰ την ἐποχὴν ταύτην ὄνειροπόλος τις και αὐθάδης 16ῆτης νεανίας. Ὁ Καλιγούλας ὅστις κατόπιν ἐξεφαύλισε τὸν Αὐτοκρατορικὸν θρόνον και ἐξεπληξῆς τὸν κόσμον διὰ την τερατώδη και ἄφρονα αὐτοῦ δεσποτείαν ἦν τότε 13ετής παιδάριον. Ἐν μίσῳ δὲ τῶν κατὰ την ἐποχὴν ἐκείνην ἐπιτελουμένων γάμων, ἐγένετο και ὁ γάμος της θυγατρὸς τοῦ δυστυχοῦς Γερμανοῦ, ἐξ ἧς 7 ἔτη μετὰ ταῦτα ἐγεννήθη τὸ ἀπαίσιον και ἀποτρόπαιον τέρας, ὁ Νέρων. Κατὰ τὸν χρόνον δὲ τούτον, ὁπότε

ή Ρώμη ἐξέβραζε τὰ τέρατα ταῦτα, αἵτινα ἐμελλον να καταισχύνωσι την ἀνθρωπίνην φύσιν και θανατηφόρος να πλήξωσι τὰ σιδηρὰ στέρνα τοῦ Ρωμαϊκοῦ Κράτους, ἐν τῇ ἑτέρῳ παγκοσμίῳ ἱστορικῇ πόλει, ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἰδρυσεν την βασιλείαν τοῦ Θεοῦ και εὐρίσκατο εἰς τὰς παραμονὰς της ἐπιτελέσεως τοῦ Θεοῦ Αὐτοῦ ἔργου. Κατὰ παράδοξον σύμπτωσιν, ἐνῶ ὁ Τιβέριος ὑπέσκαπτε την βᾶσιν της ὑπὲρ τὸ Ρωμαϊκὸν σκῆπτρον ἐπιταλεσθείσης ἀνθρωπίνης ἐνότητος, ἕτερος Ρωμαῖος ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ, ἐν Ἱεροσολύμοις, διὰ της παρὰ την θέλησιν αὐτοῦ ἐκτίκαθείσης ἐπικυρώσεως της εἰς τὸν σταυρὸν ἀνυψώσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν, ἐμελλεν να γίνῃ τὸ πρόσωπον, ἀρ' οὐ χρονολογεῖται ή ἀναγέννησις της ἀνθρωπότητος. Τίς ἦν ὁ Ρωμαῖος οὗτος ἀνὴρ, και τί παρεκίνησε τὸν ἄνδρα τούτον να ρίψῃ μέλαιναν ψῆφον κατὰ τοῦ ἀθωοτάτου και ἀναμνητέου τῶν ἀνθρώπων;

Περί τοῦ Ποντίου Πιλάτου ή Ἱστορία ἐλαχίστας εἰδήσεις παρέδωκεν ἡμῖν. Σχεδὸν μέχρι τοῦ 26 ἔτους μ. Χ. ὁπότε ἐγένετο ἐπαρχος της Ἱερουσαλήμ, διαδεχθεὶς τὸν Βαλέριον Γράτον, οὐδὲν γινώσκωμεν. Ἐκ τοῦ ἀξιωματός του και τοῦ ὀνόματος κρίνοντες, εἰκόμεν, ὅτι ἦν Ἰππότης Ρωμαῖος, Σαμνιτικῆς καταγωγῆς, ἐξ Ἱταλίας ή κατ' ἄλλους ἐκ Γαλλίας. Ἐκ της λέξεως Πόντιος ὁ ὄνομα ὑπέλαβον τινὲς ὅτι ἦν ἐκ τοῦ Πόντου, ἐσφαλμένως ὅμως, διότι τότε θὰ ἐλέγετο Ποντικός ή πόντιος. Τὸ δὲ Πιλάτος ἦν ἐπιθετον δοθὲν αὐτῷ, ή διότι ἦν ἀρχηγὸς τῶν στρατιωτῶν τῶν φερόντων ὄπλα pilis—ὕσσος ή ἀκόντιον ή διότι ἐβραβεύθη αὐτὸς ή εἰς τῶν προγόνων του, ή διότι διεκρίθη ἐν πολέμῳ και ἐτιμήθη δὲ αὐτοῦ Pilatus, ὡς δεξιὸς περὶ την χρῆσιν τοῦ ἀκοντίου ή ὕσσου, τοῦ καλουμένου Pilis.

Ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ὡς procurator—ἡγεμῶν, διεκρίθη ἐπὶ σκληρότητι και ἀσθενείᾳ χαρακτηρῶς. Ἀγερῶχος και περιφρονητικῶς προσφερόμενος πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, ἀπεφάσισε να προσβάλῃ αὐτοὺς εἰς τὰ καίρια. Ὁ Ἰουδαϊκὸς νόμος δὲν ἠνεῖχτο εἰκόνα ξένην ἐν τοῖς ἱεροῖς τόποις. Μέχρι τούδε ή ρωμαϊκή φρουρὰ ή ἐν τῷ πύργῳ της Ἀντωνίας διαμένουσα, πάντοτε τὰ ρωμαϊκὰ σήματα τῶν σημαῖων ἄφινεν ἐν τῷ στρατῶν της Καισαρείας, ἔνθα ἦν και ή ἐδρα τοῦ ἐπαρχοῦ της Ἰουδαίας. Ὁ Πιλάτος διέταξε την νέαν φρουρὰν την ἀντικαταστήσασαν την πρώτην, να εἰσέλθῃ ἐν καιρῷ νυκτὸς εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα μετὰ τῶν Αὐτοκρατορικῶν ἐμβλημάτων, αἵτινα ἦσαν οἱ Ρωμαϊκοὶ αἶτοι και ή εἰκὼν τοῦ αὐτοκράτορος. Την πρωίαν οἱ Ἰουδαῖοι ἰδόντες τὰς αὐτοκρατορικὰς σημαίας, ἐκτιθεμένας ἀπέναντι τοῦ ναοῦ, ἐξεμάνησαν. Ἡ πόλις ἄπαντα ἐγένετο ἀνάστατος. Οἱ δὲ Ραββῖνοι, οἱ ἱερεῖς, ὁ λαὸς συνεχέπτοντο πῶς να ἐξαλειφῶσι την ὕβριν ταύτην. Οἱ ζήλωται παρώρμηον τὸν λαὸν να λάβῃ τὰ ὄπλα. Ἄλλ' ἐπὶ τέλος οἱ φρόνιμοι υπερίσχυσαν και ἐστάλη ἐπιτροπὴ εἰς Καισαρείαν να παίσῃ τὸν Πιλάτον να ἀποσύρῃ της σημαίας. Ὁ ἡγεμῶν ἀπέριψε την αἴτησιν ταύτην και ἐχαρκτήρισε μάλιστα αὐτήν ὡς ἀνταρσίαν κατὰ τοῦ Αὐτοκράτορος. Πέντε ἡμέρας και πέντε νύκτας ὁ λαὸς ἐπολιόρκει τὸ παλάτιον τοῦ Ἡρώδου, ἔνθα

διέμενον ὁ Πιλάτος, ἐπιμόνως ζητῶν την ἐκ της ἱερᾶς πόλεως ἀπαίρισιν τοῦ ἀρχοῦς τούτου. Ἀποφασίσας να δώσῃ πέρασ εἰς την δυσχερεστον ταύτην ὑπόθεσιν, ὁ Πιλάτος διέταξε τὸν λαὸν την ἐβδόμην ἡμέραν να ἐμφανίσῃ εἰς τὸ ἱπποδρόμιον προηγουμένως δὲ τὰ περίε της κωνίστρας ἐπλήρωσεν ἐνόπλων στρατιωτῶν. Καὶ ὅτε ὁ λαὸς την πείσμονα τοῦ Πιλάτου ἀρῆσιν βλέπων, ἐξερχόμενος εἰς κρυγὰς, ἐνεφαισθήσαν πρὸ αὐτῶν οἱ στρατιῶται με γυμνὰ ξίφη. Ἄλλ' ὁ Πιλάτος ἠγγόνι τον χαρκτηρῶν τοῦ φανατικοῦ τούτου λαοῦ. Οὐδὲν ὅς ἐκ συνθήματος ἀβροῖ ἐπεσεν εἰς την γῆν, ἐγύμνωσαν τοὺς τραχήλους των, να διαπερασθῶσι διὰ τῶν μαχαίρων και ἐκραξαν ὅτι εἶναι ἔτοιμοι μᾶλλον να ἀποθάνωσιν ή να παραβῶσι τὸν νόμον. Καμθεις ὁ Πιλάτος και ἀρ' ἑτέρου φοβούμενος την ὀργὴν τοῦ αὐτοκράτορος Τιβερίου, ἐν περιπτώσει αἱματοχυσίας, ἐνέδωκε και ἀφρέθησαν αἱ σημαῖαι.

Τὸ περιστατικὸν τούτο διέθεκε κακῶς τὸν λαὸν και ή ἐξουσία τοῦ Πιλάτου ἐν πολλοῖς ἐσαλεύθη. Ἀπὸ τοῦ χρόνου τούτου ὁ λαὸς ἐδιδάχθη τὸν τρόπον της ἐπιτυχίας τῶν ἀκοπῶν του. Ἐκ τῶν μᾶλλον ἐπὶ της ἡγεμονίας του ἀξίων λόγου στάσεων εἶνε και αἱ ἐξῆς δύο. Ἡ Ἱερουσαλήμ, ὡς και σήμερα, ἐπασχεν ἐξ ἐλακίφως ὕδατος. Ὁ Πιλάτος πρὸς πορισμὸν ὕδατος, ἀπιφάσισε να κατασκευάσῃ ὕδραγωγεῖον, δι' οὗ τὸ ὕδωρ ἐκ τῶν δεξαμενῶν τοῦ Σολομώντος ή κατ' ἄλλους ἐκ τοῦ Ἀρούπ, (ὅπερ πιθανότερον), να διοχετεθῆται εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα. Ἐπειδὴ τὸ ἔργον ἐθεώρησεν ὠφέλιμον και εὐεργετικὸν δι' ἄπαντα τὸν λαὸν, ἐδαπάνησε πρὸς κατασκευὴν του και μέρος τῶν χρημάτων τοῦ Κορβανά, δηλ. τοῦ ἱεροῦ θησαυροφυλακίου, και οἱ Ἰουδαῖοι διὰ τὸν τοιοῦτον ὑπὸ της κοσμικῆς ἐξουσίας σφετερισμὸν τῶν ἱερῶν χρημάτων ἐξηγγιώθησαν και ἐζήτησαν ἐκδίκησιν. Πανταχοῦ ἐν ταῖς ὁδοῖς, ἐν τῇ ἀγορᾷ, ἐν ταῖς πλατείαις, ἐν ταῖς αὐλαῖς τοῦ Ναοῦ, ἀνείδιζον, ἐβλατφῆμον, ὕβριζον τὸν Πιλάτον. Ὅτε οὗτοι συνῆλθον εἰς τὸ Πραιτώριον και ἐν ἀγανακτῆσει κατεβῶν κατ' αὐτοῦ, ὁ Πιλάτος ἐνέδωσε με ἰουδαϊκὰς ἐσθήτας πολλοὺς ἐκ τῶν στρατιωτῶν, φερόντων ὑπὸ τὰ ἐνδύματα μαχαίρας και ἄλλα ὄπλα πρὸς τιμωρίαν τῶν στασιαστῶν. Οἱ Ἰουδαῖοι προσεκλήθησαν τὸ πρῶτον να διαλυθῶσιν, οὗτοι ὅμως τὸν κεντῖον ἐξηκολούθουον ἐτι μᾶλλον να φωνάζωσι, και τότε δοθέντος τοῦ συνθήματος, οἱ στρατιῶται μετὰ πολλοῦ τοῦ ζήλου ἐξεπλήρωσαν τὸ καθήκον των ἐφόρευσαν και ἐτραυματίησαν και ἀθώους και ἐνόχους, και τοσαύτην σύγχυσιν και ταραχὴν ἐπέφερον, ὥστε πολλοὶ φεύγοντες κατεπάτουσαν τὰ σώματα τῶν ἄλλων.

Πρὸς τὸν Ἰουδαϊκὸν ὄχλον ἦλθε και τρίτην φοράν ὁ Πιλάτος εἰς φανεράν ῥῆξιν. Ἐπὶ τοῦ περιβόλου τῶν παλατίων τοῦ Ἡρώδου, τῶν εὐρισκομένων ἐπὶ τοῦ λόφου Σιών, πρὸς βορρᾶν τοῦ Ναοῦ, διέταξε και ἐπέγραψεν ἐπιχρῶσους ἀσπίδας, χωρὶς να ὑπάρχῃ ἐπ' αὐτῶν εἰκὼν τις, ή ἄλλο τι τῶν ἀπηγορευμένων, οὕτως ὥστε οἱ Ἰουδαῖοι και οἱ λεπτολόγοι ραββῖνοι να μὴ εὐρωσιν ἀφορμὰς δυσσεσκείας. Ἐπ' αὐτῶν ἐπέγραψε μόνον τὸ ὄνομα του και τὸ τοῦ Τιβερίου. Ἄλλ' ὁ εὐέξαπτος οὗτος και νευρικός λαὸς, ἐπὶ κεφαλῆς ἔχων τοὺς υἱοὺς τοῦ Μεγά-

λου 'Ηρώδου, τὸν Φίλιππον, τὸν 'Αντύκαν, τὸν 'Ηρώδην Βόθηον καὶ τὸν Φασαήλ, παρουσιάσθη εἰς τὸν Πιλάτον καὶ ἐδήλωσεν, ὅτι τὰ σύμβολα ταῦτα εἶνε ἰσοδύναμα τοῖς εἰδώλοις καὶ ἐπομένως δέον να ἐξοστρακισθῶσιν. Ἐλέγον δὲ εἰς τὸν μετ' ὀργῆς καὶ ἀγανακτήσεως διώκοντα αὐτοὺς Πιλάτον, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀναγκάσῃ τὸν λαὸν νὰ στασιάσῃ, δὲν πρέπει νὰ λέγῃ, ὅτι οὕτω θέλει ὁ Αὐτοκράτωρ, ὅστις σέβεται τοὺς νόμους τοῦ 'Ισραήλ. Ἐὰν πραγματικῶς ὁ Τιβέριος διέταξε τοιοῦτό τι, ὡς παρουσιάσῃ τὸ διάταγμα του, ἢ γράμμα, ἢ ἄλλο τι ὁμοίотροπον καὶ τότε θὰ παύσῃ νὰ τὸν ἐνοχλῶσι, θὰ στείλῃσιν μόνον πρέσβεις εἰς τὴν 'Ρώμην, ἵνα παρακληθῇ ὁ Καῖσαρ ν' ἀποσύρῃ τὸ διάταγμα τοῦτο. Τὸ περὶ ἀποστολῆς πρεσβείας ἀκούσας ὁ Πιλάτος, κατελήφθη, ὡς λέγει ὁ Φίλων, ὑπὸ φόβου καὶ τρόμου, διότι ἐφ' ἔβητο μὴ ἡ πρεσβεία φανερώσῃ εἰς τὰ ἐγκλήματα τὰ ὑπ' αὐτοῦ διαπραττόμενα, τὰς δωροδοκίας, τὰς ὑβρεῖς, τὰς ἀρπαγὰς, τὰς αἰκίας, τὰς ἐπιηρείας, τοὺς ἀκρίτους καὶ ἐπαλλήλους φόρους καὶ τὴν ἀργαλεωτάτην ὠμότητα. Ὁ Πιλάτος ἐδρέθη εἰς δυσχερῆ θέσιν. Νὰ καταβιάσῃ τὰς ἀσπίδας ἀρῶν τὰς ἐκέμασε μετὰ τοσαύτης κομπῆς, ἐφοβεῖτο μὴ παροργίσῃ τὸν ὑποπτον καὶ σκληρὸν Τιβέριον, ν' ἀφῆσῃ δὲ ταύτας, πάλιν ἐπέκειτο στάσις. Ἐναγκάσθη νὰ ἐρωτήσῃ τὸν ἐν 'Ρώμῃ Αὐτοκράτορα. Οἱ πρέσβεις τῶν 'Ιουδαίων ἐπέτυχον οὐ μόνον ν' ἀφαιρεθῶσιν αἱ ἀσπίδες, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐπιτιμηθῇ ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος ὁ Πιλάτος.

Ἐκτὸς τῶν τριῶν τούτων στάσεων, ἐν τοῖς Εὐαγγελίοις γίνεται λόγος καὶ περὶ τινος τῶν Γαλιλαίων γένεως, καθ' ἣν ὁ Πιλάτος τὸ αἷμα αὐτῶν ἀνέμιξε μετὰ τοῦ τῶν ὑπ' αὐτῶν προσγεγενησῶν θυσιῶν. Ἐπὶ τέλους μετὰ 10ετῆ ἀνήσυχον διακυβέρνησιν τοῦ λαοῦ, ἀνεκλήθη εἰς 'Ρώμην ἐκ τῆς ἐξῆς αἰτίας. Μάγος τις, κατὰ τινος ὁ Σίμων, παρεκίνησε τοὺς Σαμαρείτας ν' ἀναβῶσιν εἰς τὸ ὄρος Γαριζίν, ἵνα δεῖξῃ αὐτοῖς τὴν κιβωτὸν τῆς Διαθήκης καὶ τὰ ἱερὰ σκεύη τὰ ὑπὸ τοῦ Μωυσέως καὶ Ἀαρῶν ἐν τῷ ὄρει τούτῳ κρυφθέντα. Ἡ περιέργεια πολλοὺς συνήθροισεν εἰς τὸ ὄρος ὁ Πιλάτος ὄμως, ἄγνωστον πόθεν ὀρμώμενος, κατέλαβε δι' ἐνέπλου δυνάμεως τὰς ὁδοὺς καὶ ἐκόλυε τὴν συνάθροισιν ταύτην. Γενομένης συμπλοκῆς, πολλοὺς μὲν ἀπέκτεινε, πολλοὺς δὲ καὶ βαρέως ἐτραυματίσεν. Οἱ Σαμαρείται ἀθροῖοι ἀπῆλθον εἰς τὸν γενικὸν Ἀνθύπατον τῆς Συρίας, Λούκιον Βιτέλλιον, εἰς ὃν ὑπήγετο καὶ ἡ Παλαιστίνη, εἰς ὃν καὶ ὑπέβαλον τὰ παράπονα των. Ὁ Βιτέλλιος εὗρεν αὐτὰ δίκαια καὶ διέταξε τὸν Πιλάτον ν' ἀπέλθῃ εἰς 'Ρώμην, ἵν' ἀπολογηθῇ πρὸ τοῦ Αὐτοκράτορος. Ὅτε ὁ Πιλάτος ἀφίκετο εἰς 'Ρώμην, ὁ Τιβέριος δὲν ἦτο πλέον ἐν τοῖς ζωσὶ καὶ ὁ Γάιος Καλιγούλας ἐξώρισεν αὐτὸν εἰς Βιέννην τῆς Γαλλίας, ἐνθα καὶ ἠυτοκτονήσῃ τὸ 37 ἔτος μ. Χ.

Τοιοῦτος ἐν συνόψει ὁ ἱστορικὸς βίος τοῦ Πιλάτου. Ἀλλὰ τὸ ὄνομα τοῦ Ρωμαίου τούτου ἡγεμόνος εἶνε γνωστὸν εἰς πάντα Χριστιανόν, πάσης ἐμολογίας δι' ἄλλο σπουδαιότατον γεγονός, εἰς οὗ τὴν ἀφήγησιν νῦν προβαίνομεν μετὰ τῆς δεούτης εὐλαθείας καὶ σεβασμοῦ.

Ὁ Πιλάτος ἐπειδὴ προσήγγιζεν ἡ ἐορτὴ τοῦ

Πάσχα, ἐκ τῆς Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης ἀφίκετο εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ λαοῦ ἐκεῖνου, ἐν ἧμῖσι καὶ ἀπεχθάνετο, καὶ ἐνθα οἱ 'Ιουδαῖοι ἀπανταχόθεν συνηθροίζοντο, ἵνα ἐορτάσωσι τὸ Πάσχα. Καὶ πάντοτε κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ὑπῆρχε φόβος στάσεων καὶ ταραχῶν. Ἐν Ἱεροσολύμοις κατέλυσε ὁ Πιλάτος εἰς ἐν τῶν μεγαλοπρεπῶν ἐκεῖνων Παλατίων, ἅπερ ἡ φιλοδοξία τοῦ Μ. Ἡρώδου ἀνήγειρεν ἐν Ἱεροσολύμοις. Ἐν τῷ Παλατίῳ τούτῳ δέμιενεν ὁ Πιλάτος μετὰ τῆς οἰκογενείας του καὶ μετὰ ῥωμαϊκοῦ στρατιωτικοῦ ἀποσπάσματος, ἐνθα ἐμελλε νὰ ἐξενεχθῇ ἡ τελικὴ ἀπόφασις περὶ τοῦ ἐπιγενομένου τέλους τοῦ βίου τοῦ Σωτήρος ἡμῶν. Ζήτημα εἶνε εἰς κοῖτον Παλάτιον ἢ ἄλλως Πραιτώριον δέμιενεν ὁ Πιλάτος κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν Παθῶν τοῦ Κυρίου ἡμῶν. Περὶ τούτου ὑπάρχουσι δύο ἀντιθετοὶ γνώμαι. Ἡ μὲν βασιζέται ἐπὶ τῆς παραδόσεως καὶ ἀναμφίλεκτων ἱστορικῶν γεγονότων, ἡ δὲ ἐδημιουργήθη ἐσχάτως ὑπὸ τῶν σοφῶν τῆς Ἑσπερίας, καὶ ὀφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι ταύτην ἀσπάζονται οἱ κρῆτιστοι τῶν Ἀγγλων καὶ Γερμανῶν θεολόγων. Ἡ παράδοσις μαρτυρεῖ ὅτι ἐκεῖτο ἐν τῷ φρουρίῳ τῆς Ἀντωνίας, ὅπερ ὁ Ἡρώδης ἀνόμασεν οὕτω εἰς τιμὴν τοῦ Μάρκου Ἀντωνίου. Τὸ φρούριον τοῦτο συνεκοινῶνει μετὰ τοῦ Ναοῦ, εἶχε πλατείας στοάς, λουτρά, αἰθούσας μεγαλοπρεπεῖς, στρατώνας, φυλακὰς, καὶ ἦν σχεδὸν ὡς πόλις. Ἐκεῖτο δὲ ἐν τῇ ΒΑ πλευρᾷ τοῦ τείχους τοῦ Ναοῦ καὶ ἐν καιρῷ τῶν ἐορτῶν ἐπληροῦτο ὑπὸ στρατιωτῶν, ἵνα ἐπιτηρῶσι τὴν τάξιν ἐν τῷ Ναῷ. Ἡ παράδοσις δεικνύει, ὅτι ἐκ τοῦ συνεδρίου ἤγαγον τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸ Πραιτώριον, κείμενον οὐ μακρὰν τοῦ Ναοῦ. Καὶ τὰ ἐν τοῖς Εὐαγγελίοις λεγόμενα (Ἰωάν. Ματθ. κ' 2. Μαρκ. ιε' 1) ὅτι «ἀγούσι τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸ Πραιτώριον» χωρὶς ν' ἀναφέρωσι γεγονός τι ἐν τῇ δὲ λαθὼν χώραν, σαφῶς δεικνύουσιν, ὅτι ἡ ἀπόστασις ἦν μικρά. Ἡ ἕτέρα γνώμη δισχυρίζεται, ὅτι ὁ Πιλάτος ἦν ἐν τοῖς ἐπὶ τοῦ λόφου Σιών εὐρισκομένοις παλατίοις τοῦ Ἡρώδου οὐ μακρὰν τῶν σημερινῶν πυλῶν τοῦ Δαυιδ καὶ εἰς ἀπέδειξιν τῆς γνώμης τῶν ἐπάγουσιν, ἐτι ἐν τῷ παλατίῳ τούτῳ ἀργύτρον πράγματι (σημειωτέον ὅμως ἐτι καὶ τοῦτο προσκαίρως) εἶχεν ὁ Ἡγεμὼν Γέσιος Φλώρος, ὁ διαδέξάμενος τὸν Πόντιον. Ἀλλὰ δὲν ἀπέδειχθη ἐπιθετικῶς, ὅτι καὶ οἱ προκατόχοι τοῦ Γεσίου Φλώρου ἡγεμόνες ἔμενον εἰς τὸ ἴδιον Παλάτιον.

Ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ Ἰωσήπου λεγομένων (Βιβλ. Β' § ΙΑ' Ἰουδ. Πολ.), ὅτι ὁ Πιλάτος ἐν καιρῷ νυκτὸς εἰσήγαγε τὰ Ῥωμαϊκὰ ἐμβλήματα καὶ ἐστήσεν αὐτὰ ἀπέναντι τῆς ἀκροπόλεως τοῦ Ναοῦ, εἰκόλομεν ὅτι εἶχεν μᾶλλον εἰς τὸν πύργον τῆς Ἀντωνίας ἢ εἰς τὸ ἐπὶ τοῦ λόφου Σιών παλάτιον τοῦ Ἡρώδου, διότι τὸ τελευταῖον ἀπέχον ἀρκούντως τῆς ἀκροπόλεως τοῦ Ναοῦ. Ἐπὶ τοῦ Γεσίου Φλώρου ὁ πύργος τῆς Ἀντωνίας ἐνεκα τῆς ἀποστάσεως κατεῖχετο ὑπὸ Ἰουδαϊκῆς φρουρᾶς (βιβλ. II 27 I. Πολ.) καὶ κατ' ἀνάγκην ὁ Φλώρος ἠναγκάσθη νὰ καταλύσῃ εἰς τὸ Παλάτιον τοῦ Ἡρώδου ἐν Σιών.

(Ἐπιτελεῖται συνέχεια)

ΠΩΣ ΑΝΕΤΕΙΛΑΝ Η ΙΑΠΩΝΙΑ

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ φοβεροῦ πολέμου τῆς ἀνατολῆς Ρωσίας μετὰ τῆς κίτρινου τῶν Ἰαπωνῶν φύλης, δὲν θεωροῦμεν ἄσκοπον τὰ κάτωθι περὶ θερησεῖας τῶν Ἰαπωνῶν ἀναγνώματα.

Ἡ ἀνατολὴ τῆς Ἰαπωνίας εἰς πρώτης τάξεως δύναμιν, ἀπὸ τὸ σκέτος τῆς ἡμιβαρβαρότητος καὶ τοῦ φεουδαλισμοῦ, εἰς τὸ ὅποιον ἦτο βυθισμένη μέχρι τοῦ 1870, ὀφείλεται πρωτίστως καὶ κυρίως εἰς τὸν δαιμόνιον μαρκήσιον Ἰτο. Αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου αἱ φρένες συνέλαβον τὴν ἰδέαν νὰ δημιουργήσῃ μεγάλην καὶ ἰσχυρὰν τὴν Ἰαπωνίαν διὰ τοῦ βαπτισμοῦ αὐτῆς εἰς τὰ νόματα τοῦ Δυτικοῦ πολιτισμοῦ. Καὶ εἶνε μὲν ἀληθές, ὅτι τὴν εἰρηνικὴν ταύτην ἐπανόστασιν τοῦ Ἰαπωνικοῦ πολιτισμοῦ προπαρασκεύασαν ἄλλαι ἐπαναστάσεις βίαιαι καὶ αἱματηραὶ αἱ ὅποιαι ἐπὶ πολὺ συνεκλόνησαν τὸ ἐσωτερικὸν τῶν Ἰαπωνικῶν νήσων. Ἀλλ' ἔπρεπε νὰ εὗρεθῇ καὶ ὁ ἀνὴρ μὲ τὸ εὐρὺ καὶ ὑψὺ καὶ πρακτικὸν πνεῦμα ὁ ἀνὴρ τῆς ἀκάμπτου θελήσεως, ὑπὸ τὴν πνοὴν τοῦ ὁποῦ ἡ τέως βάρβαρος Ἰαπωνία νὰ εἰσελάσῃ ἐνθουσιώδης καὶ πάνοπλος εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ πολιτισμοῦ καὶ μετὰ τὴν χαρακτηρίζουσαν τὸν κίτρινον ἐκεῖνον λαὸν εὐφυΐαν καὶ ἐργατικότητα, νὰ κάμῃ ἀληθῶς ἀλματα εἰς τὴν πολιτικὴν του καὶ ἐθνικὴν ἀναβίωσιν.

Οὕτω, συνέβη ὥστε εἰς τὰ 1870 κῦμα μέγα νέας ἐργασίας καὶ νέας ζωῆς νὰ πληρῇ τὴν χώραν, νὰ παρασύρῃ τὴν παλαιὰν σαπρῶν καὶ ν' ἀφῆν ἐπὶ τῆς γῆς τὴν δρόσον τοῦ νέου πνεύματος.

Τηλεγραφοὶ καὶ σιδηροδρόμοι ἤρχισαν νὰ περιβάλλουν καὶ διασχίζουν τὴν χώραν, ἡ βιομηχανία νὰ λαμβάνῃ νέα περὰ, οὕτως ὥστε μετὰ 2 ἔτη μετὰ μεγάλης πομπῆς ἐτελέσθησαν τὰ ἐγκαίνια τῆς πρακτικῆς βιομηχανικῆς ἐκθέσεως εἰς τὸ Κιότον.

Ἰάπωνες ἀπεσταλμένοι ἐπίσης ἐπλημύρῃσαν τὸν πολιτισμένον κόσμον τῆς Δύσεως, ἵνα λάβωσι τὰ φῶτα αὐτῶν καὶ μεταφέρωσιν αὐτὰ κατόπιν εἰς τὴν πατρίδα των.

Ἡ ἀγγλικὴ γλῶσσα ἐγενεῖν ὑποχρεωτικὴ, ἰδρύθησαν δημόσια βιβλιοθηκαὶ καὶ ἡ ἐκπαίδευσις κατόπιν ὑποχρεωτικὴ.

Ἡ ποινικὴ δικαιοσύνη ὑπέστη ἀναβάπτισιν καὶ αἱ θρησκευτικαὶ ποινὰι ἠλαττώθησαν κατὰ πνεῦμα φιλελεύθερον. Τέλος εἰς τὰ 1889 ἡ ἐλευθερία τοῦ ἀτόμου ἀνεκηρύχθη ὀριστικῶς καὶ ἐπαγιώθη.

Ἡ στρατιωτικὴ ἀναμόρφωσις τῆς χώρας ἤρχισεν ἀπὸ τοῦ 1872. Μετὰ τὴν κατάργησιν τοῦ φεουδαλικῦ συστήματος καὶ τῶν στρατιωτικῶν προνομίων τῆς ἀριστοκρατίας, καθιερώθη ἡ καθολικὴ στρατολογία, καθ' ἣν ὅλοι οἱ Ἰάπωνες οἱ δυνάμενοι φέρειν ὄπλα ἦσαν ὑπόχρεοι εἰς στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν ἀπὸ τοῦ 17ου ἔτους μέχρι τοῦ 40ου.

Οἱ πρώτοι ὀργανωταὶ τοῦ Ἰαπωνικοῦ στρατοῦ ἦσαν Γάλλοι, ἀλλὰ κατόπιν ἐπεκράτησε παρὰ τοῖς Ἰαπωνικοῖς κύκλοις τὸ Γερμανικὸν στρατιωτικὸν πνεῦμα καὶ πλῆθος Ἰαπωνῶν ἀξιωματικῶν ἀπεστάλησαν εἰς τὴν Γερμανίαν, ὅπου εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ τοῦ Κάιζερ ἐξέμαθον τὴν πολεμικὴν τέχνην. Ἐν δὲ αὐτοκρατορικῶν διατάγματι, ἐκδοθὲν τὸν Μάρτιον τοῦ 1896, ἦτο σπουδαιότατον διὰ τὸν Ἰαπωνικὸν στρατὸν. Δι' αὐτοῦ ἡ δύναμις του ἠξέανετο εἰς ἡμισὶ ἑκατομῦριον ἀνδρῶν ἐτοιμοπολέμων.

Ὡς πρὸς τὸν Ἰαπωνικὸν στόλον εἰς τὴν συγκρό-

τησιν τοῦ ὁποῦ συντόμως ἐστράφη ἡ Κυβέρνησις τοῦ Μικάδου, προβλέπουσα ὅτι κατὰ θάλασσαν κείται κυρίως τὸ μεγαλεῖον καὶ ἡ ἰσχύς τῆς Ἰαπωνίας, ὁ στόλος λέγομεν αὐτῆς εἶνε γνήσιον τέκνον τοῦ ἀγγλικῦ στόλου. Τὸ πρῶτον Ἰαπωνικὸν θωρηκτὸν «Φού-Σου» καθεικύνθη εἰς Πόπλερ τὸ 1876. Ἐπὶ δέκα ἔτη Ἀγγλος ἀξιωματικὸς, ὁ ναύαρχος Ἰγγλες διητέλησε ναυτικὸς σύμβουλος τῆς Ἰαπωνίας.

Ὁ Ἰαπωνικὸς λαὸς ἐθεώρησε τὰ νέα σκάφη ὡς ἀριστοκρατικὴν πολυτέλειαν καὶ ὄλλῃν εἶχεν ἐμπιστοσύνην εἰς τὸν νέον στόλον. Ἐταν δὲ καὶ ἄλλα θωρηκτὰ παρόμοια κατεσκευάσθησαν, ἐξερράγη ὁ κατὰ τῆς Κίνας πόλεμος. Καὶ ὁ μὲν κόσμος κατεπλάγη ἐκ τῆς δεξιότητος τῶν Ἰαπωνῶν ναυτῶν, ἡ Ἰαπωνία δὲ ὄλη ἠλεκτρίσθη.

Ἡ Κυβέρνησις τότε τοῦ Τσάρου εἶδε νέαν δύναμιν ὡς Ἀσιατικὸν παράγοντα πρώτης τάξεως, καὶ οὐχὶ πλέον ἄλλην Κίναν, ὡς ἐνόμιζε πρὶν τὴν Ἰαπωνίαν, καὶ συνέλαβε ἐκτοτε τὸ σχέδιον τῆς κατοχῆς ὅλης τῆς ἀκτῆς τοῦ Ἐιρηνικοῦ Ὑκεανοῦ, ἀπὸ τοῦ Βεριγγείου περθμοῦ μέχρι τοῦ Πόρτ-Ἀρθουρ. Οὕτω μόνον ἡ Ρωσία ἠδύνατο νὰ ἐξουδετερώσῃ τὴν Ἰαπωνίαν ὡς νέαν δύναμιν.

Ἀλλ' ἡ Ἰαπωνία ἦτο ἐτοιμος νὰ πολεμήσῃ ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς τῆς ὑποστάσεως καὶ μάχεται ἤδη κατὰ τῆς ἀρπακτικῆς πολιτικῆς τῆς Ρωσίας ἐπὶ ἑδαφῶν, τὰ ὅποια πρέπει νὰ μένουν οὐδέτερα.

Κα...

Η ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΤΩΝ ΙΑΠΩΝΩΝ

Μυριάδες θεῶν. Ὑπάρχουσιν ἐν Ἰαπωνίᾳ περίπου 300,000 ναοὶ καὶ ἐξωκκλήσια καὶ 150,000 ἱερεῖς, ἀλλὰ πόσοι εἶνε οἱ λατρευόμενοι θεοί; Δύναται τις νὰ ἀριθμήσῃ ταχύτερον τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ ἢ τοὺς θεοὺς τῶν Ἰαπωνῶν. Τοσοῦτον πολυάριθμοι εἶνε οἱ θεοὶ αὐτῶν.

Ὁ μεγαλειότερος θεὸς αὐτῶν εἶνε ἡ Ἀματερασου, ἡ θεὰ τοῦ Ἥλιου, οὐχὶ ὅμως καὶ ὁ ἀρχαιότερος. Πρὸ τοῦ Ἥλιου ὑπῆρξαν οἱ θεοί, οἱ δημιουργήσαντες τὴν Γῆν, ἡ ὁποία μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκεῖνης ὠμοίατεν ἐπιπλέον ἑλαίον, δύο δ' ἐκ τούτων, ὁ Ἰζανάγι καὶ ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ Ἰζανάμι ἐδημιούργησαν τὰς νήσους τῆς Ἰαπωνίας. Ὑπῆρχον δὲ ἤδη μετὰ τοὺς δημιουργοὺς οἱ θεοὶ τοῦ ἀέμου τῶν χόρτων, τῶν ὀρέων, τῶν ἀγρῶν, τῶν ὕδατων κτλ. Ἐταν ἀπὸ τοῦ ἀριστεροῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ Ἰζανάγι ἐξῆλθεν ἡ θεὰ τοῦ Ἥλιου, ἀπὸ δὲ τοῦ δεξιοῦ ἡ Σελήνη. Ἡ Ἀματερασου (ἡ θεὰ τοῦ Ἥλιου) ἐπεφορτίσθη νὰ φωτίσῃ τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν Γῆν, ἡ δὲ ἀδελφὴ αὐτῆς Σελήνη τὰ ὕδατα. Ἡ Σελήνη διεστραμμένη, ἰδιότροπος, φέρουσα μέγαν πώγωνα, φθάνοντα μέχρι τοῦ στήθους, ὠρύετο νυχθημερόν, ἐπολέμει μετὰ παραλλὰς καὶ ἀπέστελλε τρικυμίας, ἐξ ὧν πολλὰ θῆνα ἐχάθησαν, ὁ δὲ πατήρ αὐτῆς ἀνησυχῶν, τῇ ἐδῶκε τὸ βασίλειον τῆς Νυκτός.

Ἐκτὸς τῶν δημιουργῶν τούτων θεῶν οἱ Ἰάπωνες λατρεύουσιν ὡς θεοὺς τοὺς προγόνους των. Εἰς τοὺς διασημοὺς αὐτῶν νεκροὺς ἐγείρουσι ναοὺς, ὡς ἡμεῖς ἐγείρομεν εἰς αὐτοὺς ἀνδριάντας καὶ ἀποδίδουσιν εἰς αὐτοὺς τιμὰς θεῶν. Ἡ ἐπίσημος ἑφημερὶς τῆς Ἰαπωνίας δημοσιεύει ἐνίοτε αὐτοκρατορικὸν διάταγμα, ἀναφέρον τὴν προαγωγὴν τῆς ψυχῆς ἡρώος στρατιώτου ἢ τὴν προαγωγὴν τῆς ψυχῆς πατρός, οὐτινος ὁ υἱὸς ἐπολέμησε γενναίως. Ἡ τῶν νεκρῶν λατρεία αὕτη εἶνε τοσοῦτον ἐρριζωμένη ἐν Ἰαπωνίᾳ, ὥστε δὲν ὑπάρχει οἰκία μὴ ἐ-

χουσα τὸν βωμὸν τῶν προγόνων τῆς. Τινὲς μά-
λιστα λαμβάνουσι θείας τιμὰς καὶ πρὶν ἀκόμη ἀπο-
θάνωσιν. Ἄν εἰς χωρὶκὸς σῶση τὸ χωρίον τοῦ
ἀπὸ πλημύρας, οἱ συγχώριοι τοῦ ἐγείρουσι πρὸς
τιμὴν τοῦ μικρὰν ἐκκλησίαν καὶ βωμὸν. Εἰς τὸν
ναὸν τοῦτον μεταβαίνουν καὶ λατρεύουσι οὐχὶ
τὸ πρόσωπον, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα, τὸ ὁποῖον ἐνέ-
πνευσεν αὐτό, ὅταν ἐπραξέ τὴν καλὴν πράξιν. Οἱ
Ἰάπωνες κατατάσσουσι μεταξὺ τῶν θεῶν αὐτῶν
πάντα στρατιωτικὰ ἢ τεχνίτην, πάντα πλούσιον ἢ
πτωχόν, πάντα ἰσχυρὸν ἢ ταπεινόν, ὃ ὅποιος
εὐηγήτησε τὴν πατρίδα αὐτοῦ. Ἐπικαλοῦνται αὐ-
τοὺς καὶ προσκαλοῦσι τὰς ψυχὰς τῶν ἐπὶ τοῦ βωμοῦ.

Οὕτω τὰ πνεύματα κυβερνῶσι τὴν αὐτοκράτο-
ριαν τῶν ζώων. Ταῦτα ὁφραίνονται τὰ ἀθητὰ
ὅποια προσφέρουσι εἰς αὐτὰ, καταπαύουσι τὴν
δίψαν τῶν εἰς τὸ δροσερὸν ὕδωρ, τὸ ὁποῖον πρὸς
αὐτὰ κομίζουσι καὶ εὐχαριστοῦνται εἰς τὴν μουσικὴν
καὶ τοὺς χορούς. Ἄλλ' οἱ Ἰάπωνες θεοποιοῦσιν
ὄχι μόνον τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ καὶ τὰ πράγματα,
ὡς τὰ ὄρη, τὴν τρικυμιώδη θάλασσαν, τὰ δένδρα,
τὰ φυτὰ, τὰ ὄπωρικά, τοὺς λίθους, τοὺς ἀέρας κτλ.

Αἱ ἐκκλησίαι τῶν Ἰαπώνων. Αὗται
συνίστανται ἀπὸ ἀπλῆν στέγην ἀχυροσκεπὴ ἢ ἀλ-
λων, στερωμένην τοίχων καὶ πανταχόθεν ἀνοι-
κτῆν. Ὑπὸ τὴν στέγην ταύτην ὑπάρχει ἀπλοῦς
βωμός, ἀνευ οὐδενὸς κοσμήματος ἢ χρυσώματος.
μόνα δὲ ἐμβλήματα τῆς θεότητος ὑπάρχουσιν ἐπὶ
τοῦ βωμοῦ τούτου εἰς καθρέπτῃς καὶ δέσμαι ἰνδο-
καλάμου, ἀπὸ τῶν ὁποίων κρέμονται συμμετρικῶς
χάρτιναι δαντέλλαι. Ὁ καθρέπτῃς καὶ αἱ δέσμαι
τοῦ ἰνδοκαλάμου ὑπομνησκουσι τὸ ἐπόμενον ἐπει-
σόδιον τῆς Ἀματερασοῦ. Ἡ θεὰ αὕτη τοῦ Ἥλιου,
δυσαρεστηθεῖσα κατὰ τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς (τῆς Σε-
λήνης), κατέφυγεν ἐντὸς σπηλαίου, οἱ δὲ θεοί, μὴ
ὑποφέρουσι τὸ σκότος, κατέφυγον εἰς τὸ ἐξῆς
στρατήγημα, ὅπως ἐξαγάγῃσιν αὐτὴν τοῦ σπηλαίου.
Ἐκόσμησαν κλάδους με πολὺτιμα ὑφάσματα, εἴτα
ἤρξαντο τραγουδοῦντες καὶ ἐπαινοῦντες τὴν καλ-
λοντὴν τῆς θεᾶς. Ὅπως δὲ πεισθῆ περὶ αὐτῆς, τῇ
ἐπαρουσίασαν ἕνα καθρέπτῃν. Ἡ Ἀματερασοῦ ἐ-
ξῆλθε τοῦ σπηλαίου, πάραυτα δὲ οἱ θεοὶ τὴν ἤρ-
πασαν ἀπὸ τῆς χειρᾶ, ἐνῷ ἄλλοι ἐξέτεινον ὀπισθεν
αὐτῆς ἀχυρόπλεκτον σχοινίον, ὅπως τὴν ἠμποδίσει
νὰ εἰσελθῆ καὶ πάλιν εἰς τὸ σπήλαιον.

Πανταχοῦ τῆς Ἰαπωνίας ὑπάρχουσιν αἱ συμβο-
λικαὶ ἐκ καλάμων δέσμαι καὶ αἱ χάρτιναι δαντέλλαι.
Ὑπάρχουσιν εἰς τὰς ἐξοχὰς, εἰς τὰς ὁδοὺς, εἰς τὰ
ἐνοδοχεῖα, ὃ δὲ λαὸς σέβεται αὐτάς. Κρεμάμεναι
εἰς τὰς θύρας τῶν οἰκιῶν ἢ τοὺς ἀγρούς, ἀπομα-
κρύνουσι τὰ κακοποιὰ πνεύματα, τοὺς κόρακας,
τὰς ἀκρίδας κτλ. Ἀμα ὁ Ἰάπων κρούσῃ ἀπαεὶ τὰς
χεῖρας καὶ ψιθυρίσῃ ταχεῖαν προσευχὴν, ὃ θεὸς
καταβαίνει ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ καὶ φορεῖ τὰς χάρτινους
δαντέλλας, διὰ δὲ δευτέρας χειροκρουσίας ἀπέρχε-
ται, διότι οἱ Ἰάπωνες προσκαλοῦσι τοὺς θεοὺς τῶν
ὡς καὶ τοὺς ὑπηρέτας τῶν κρούοντες τὰς χεῖρας.

Ὅταν ὁ πατήρ διατάξῃ ὅποιον ὄνομα νὰ δώσῃ
εἰς τὸ τέκνον τοῦ, τὸ φέρει εἰς τὸν ναὸν καὶ δίδει
εἰς τὸν ἱερέα πέντε χάρτινους ταινίας, ἐφ' ἑκάστης
τῶν ὁποίων ἔχει γράφει ἕν ὄνομα. Ὁ ἱερεὺς λαμβά-
νει τὰς ταινίας, τὰς τυλίσσει, τὰς θέτει ἐντὸς
δοχείου καὶ μετὰ ἄσμα λαμβάνει μίαν. Ἀλλὰ διὰ
τοὺς ἅλιαν εὐσεβεῖς ὁ ἱερεὺς ἐπικαλεῖται τὸν θεόν,
κατὰ δὲ τὴν Ἐλευσιν αὐτοῦ αἱ ταινίαι τρέμουσι ἐντὸς
τῶν χειρῶν τοῦ, τὸ δὲ ὄνομα ἐξέρχεται τῶν χει-
λέων τοῦ. Ἐπίσης ὅταν θέλωσι νὰ συμβουλευθῶσι
τὸν θεόν, ὁ ἱερεὺς λαμβάνει τὴν δέσμη τῶν ἰνδο-
καλάμου μετὰ τῶν ταινιῶν, καὶ ἀρχεται προσευχο-
μενος, μέχρις οὗ τρέμων, ὠχρὸς καὶ ἐμπνευσθεὶς

ἀπαντᾷ εἰς τὰς ἀπευθυνόμενας αὐτῷ ἐρωτήσεις. Αἱ
ἱερεῖαι δὲν ἐγγίζουσι τὸ ἱερὸν σύμβολον, ἀλλὰ πε-
ριπατοῦσι πρὸ τοῦ βωμοῦ με ρυθμικὸν βῆμα ἔχουσαι
ἕνα κωδωνίσκον μεταξὺ τῶν δακτύλων, ὅταν δὲ ἡ
παρουσία τοῦ θεοῦ τὰς ἐμπνεύσῃ, γονυπετοῦσι καὶ
κρύπτουσι τὸ πρόσωπον ὀπισθεν τοῦ ριπίδου αὐτῶν.

ΟΙ ΙΕΡΕΙΣ ΤΩΝ ΙΑΠΩΝΩΝ

Οὗτοι οὐδὲν ἔχουσι τὸ ἐπιβλητικόν. Εἰσὶν ἀριστοὶ
οἰκογενειάρχαι, ἀπὸ πρώτας δὲ μέχρις ἐσπέρας κα-
θήμενοι εἰς τὴν θέσιν αὐτῶν, πίνουσι τέτον, κα-
πνίζουσι καὶ ἀναγινώσκουσι τὴν ἐφημερίδα αὐτῶν.
Αἱ μικραὶ ἱερεῖαι, αἱ θυγατέρες αὐτῶν, ὅταν δὲν
χορεύωσιν, οὐδὲ ἔχουσι τὸ ἱερατικόν. Κατὰ τὰς
ἐπίσημοις ἑορταῖς αἱ ἱερεῖαι φοροῦσι μακρὸν λευκὸν
ἔνδυμα καὶ πλατέα κόκκινα πανταλόνια, με που-
δραρισμένον δὲ πρόσωπον καὶ βεβαμμένα χεῖλη χο-
ρεύουσι, ἐνῷ οἱ ἱερεῖς παίζουσι αὐλόν.

Οἱ ἱερεῖς ἐκτελοῦσιν ἐνίοτε καὶ ἀθώας μαγείας.
Περιπατοῦσιν ἐπὶ ἀνημμένων ἀνθράκων ἢ κοπτε-
ρῶν μαχαιρῶν, χωρὶς νὰ πληγωθῶσιν. Οἱ ἱερεῖς
οὗτοι ὡς μόναι θυσίας προσφέρουσιν εἰς τοὺς θε-
οὺς ἀθητῆ, διαυγῆς ὕδωρ, τὰς ἀπαρχὰς τῶν συγκο-
μιθῶν, ἄσματα καὶ χορούς. Ἡ ἠθικὴ, τὴν ὁποίαν
διδάσκουσιν, εἶνε στοιχειωδὲς ἀτάτη, συγκεφαλαίου-
μένη εἰς τὰς ἐπομένους 2 παραγγελλίας. Π λ ύ ν ε τ ε
τ ὸ σ ὡ μ α σ α ς. Ἀ πο φ ε ὑ γ ε τ ε δ ο ο ν τ ὸ δ υ-
ν α τ ὸ ν τ ἄ κ α κ ἄ π ἄ θ η.

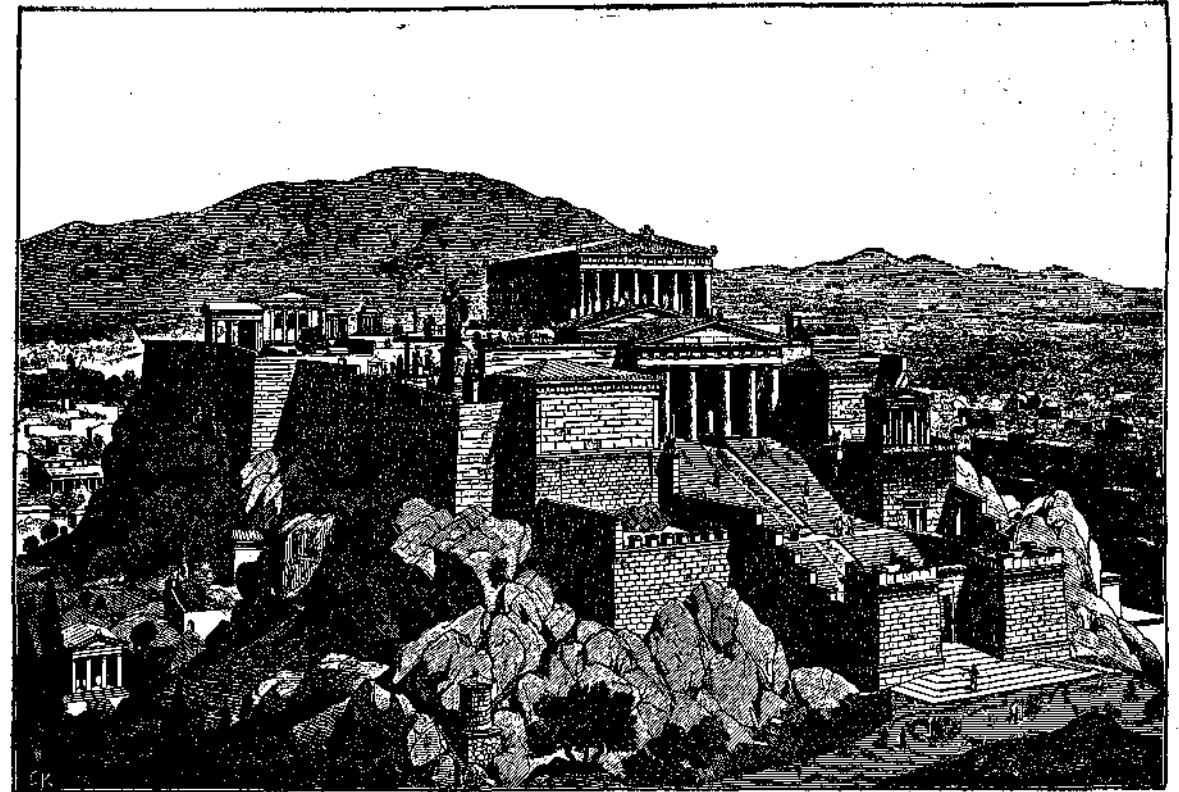
Τοὺς δὲ ἀσθενεῖς συμβουλεύουσι νὰ χύσωσιν
ἄλας ἐπὶ τοῦ δωματίου αὐτῶν.

Ο ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ ΚΑΙ Η ΚΟΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΙΑΠΩΝΩΝ

Εἰς τὸν Παράδεισον τῶν Ἰαπώνων μετα-
βαίνουν, ὄχι μόνον οἱ ἐνάρετοι ἄνθρωποι, ἀλλὰ
καὶ τὰ ζῶα, τὰ φυτὰ καὶ οἱ λίθοι. Ἐκ τῶν
ζώων δὲν εἰσέρχονται εἰς τὸν Παράδεισον μόνον
ἡ γαλῆ καὶ ὁ ὄφις, διότι αὐτὰ μόνον κατὰ τὴν δημι-
ουργίαν δὲν ἐκλαύσαν κατὰ τὸν θάνατον τοῦ
Βουδδά. Ὁ Παράδεισος αὐτῶν ἔχει ἀγγέλους,
τοὺς ὁποίους παριστᾷσιν συνεχῶς με μεγάλας πτε-
ρυγὰς καὶ παίζοντας εἶδος ἀρπας. Καὶ ὁ πτωχό-
τερος, ὅταν ἀποθάνῃ με καθαρὰν συνείδησιν, βαι-
νουσι πρὸς συνάντησίν του μέχρι τῶν νεφῶν οἱ ἀγ-
γέλοι, ἐν μέσῳ τῶν ὁποίων ὑπάρχει ὁ Βουδδάς,
κρατῶν ἄνθος λωτοῦ.

Μία δὲ τῶν σκληροτέρων τιμωριῶν τῆς Κολά-
σεως, ἐπιφυλασσομένη εἰς τοὺς κακοὺς, εἶνε ἡ
βίαστος τῆς πείνης. Ὁ βασιλεὺς οὗτος τῆς κολά-
σεως, καλούμενος Ἐμμα, φορῶν ματρὸν πῖλον,
με τὰς κόρας τῶν ὀφθαλμῶν κόκκινας, πρόσωπον
βαθὺ κόκκινον καὶ κρατῶν εἰς τὴν πυγμὴν τοῦ κλει-
στὸν ριπίδιον, δικάζει τοὺς νεκροὺς ὀϊδίου. Ἐχει ἦθος
θηριώδες, ἀλλὰ δὲν στερεῖται καὶ οἴκτου. Πασίφα-
νεστάτη ἀπόδειξις, ὅτι ὁ θεὸς τῆς Κολάσεως τῶν
Ἰαπώνων δὲν στερεῖται οἴκτου εἶνε ἡ ἐπομένη.
Ὅτι ἐπὶ μίαν ἢ δύο ἡμέρας καθ' ἕκαστον ἔτος ἀφι-
νει τοὺς καταδίκους ν' ἀναπνέωσιν. Ὡστε ἡ Κό-
λασις τῶν Ἰαπώνων ἔχει διακοπὰς καθὼς καὶ τὰ
σχολεῖα, μολονότι αἱ διακοπαὶ αὗται εἶνε πολὺ
σύντομοι.

Ἐμπαθεῖς τινες καὶ παράφοροι γυναῖκες δὲν δύ-
νανται ν' ἀγαπῶσιν ἄνευ μίγματος δυστροπίας.
Ἐχουσιν ἐριστικὸν τὸ ἦθος. Καὶ συμβαίνει τοῦτο
φυσικῶς συχνότερον παρὰ τοῖς ἑρασταῖς, ἢ τοῖς συ-
ζύγοις, οἵτινες βεβαίως θὰ προτιμήσωσι, χάριν τῆς
εἰρήνης, ὀλιγώτερον ἔρωτα καὶ ὀλίγον πλεονα ψυ-
χραιμῖαν.

Η ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΠΕΡΙΚΛΕΙΟΝ ΑΙΩΝΑ

Η ΕΚΚΥΒΕΥΣΙΣ ΤΩΝ ΛΑΧΕΙΩΝ ΤΗΣ «ΦΥΣΕΩΣ» ΤΟΥ 1904

Γενομένης τῆς ἐκκυβέσεως τῶν λα-
χειῶν τῆς «Φύσεως» τοῦ 14ου ἔτους,
ἤτοι Μαΐου 1903—Μαΐου 1904, τὴν πα-
ρελθοῦσαν Κυριακὴν, κατὰ τὰ εἰνωθότα,
ἐνώπιον ἐπιτροπῆς, ἐκλεγείσης μεταξὺ
τῶν προσελθόντων συνδρομητῶν τῆς «Φύ-
σεως» ἔτυχον οἱ ἀκόλουθοι 200 ἀριθμοί,
κερδίσαντες κατὰ σειράν τὰ ἀκόλουθα
ἀντικείμενα :

Ὁ 1ος ἀριθμὸς 1724 τοῦ ἐν Σμύρνῃ
κ. Μιχ. Βωτέα τὸ χρυσοῦν ὠρολόγιον :
Ὁ 2ος ἀριθμὸς 1872 τοῦ ἐν Ἀθήναις
κ. Περ. Διαμαντοπούλου τὸ κυνηγετικὸν
ὄπλον.

Ὁ 3ος ἀριθμὸς 947 τοῦ ἐν Μασσαλίᾳ
κ. Νικολ. Στανισλάου τὸ πολύκροτον.

Ὁ 4ος ἀριθμὸς 908 τοῦ ἐν Τεργέστη
κ. Δ. Σαλαμάρᾳ τὴν συσκευὴν τῆς τρα-
πέζης.

Ὁ 5ος ἀριθμὸς 1561 τοῦ ἐν Σπάρτῃ κ.
Διον. Πολυζωίδου τὸ ἐπίχρυσον ἀνθοδο-
χεῖον.

Ὁ 6ος ἀριθμὸς 891 τοῦ ἐν Πειραιεῖ κ.
Σπ. Τσάμη τὴν ἐλαιογραφίαν.

Ὁ 7ος ἀριθμὸς 710 τοῦ ἐν Ἀθήναις
κ. Π. Βελίνῃ τὸ τηλεσκόπιον.

Ὁ 8ος ἀριθμὸς 1560 τοῦ ἐν Ἀγ.
Μαρίνῃ κ. Βενιαμῖν Ποτάρου τὸν Φωνό-
γραφον.

Ὁ 9ος ἀριθμὸς 1881 τοῦ ἐν Ναυπλίῳ
κ. Βασίλ. Σαραντάρῃ τὸ θερμοῦμετρον.

Ὁ 10ος ἀριθμὸς 766 τοῦ ἐν Βυρνητῶ
κ. Γεωργ. Σπανοπούλου τὸ λεύκωμα.

Ὁ 11ος 1721 τοῦ ἐν Πόρῳ κ. Ἀλκ.
Σανδάλῃ τὸ κομψοτέχνημα.

Ὁ 12ος 346 τοῦ ἐν Ἀλφαρῶ κυρίου
Ι. Φιλίμωνος τὸ μαρμαρινὸν ἀγαλμάτιον.

Ὁ 13ος 976 τοῦ ἐν Κων]πόλει κ. Β.
Τσοῦντα τὸ περιδέριον.

Ὁ 14ος 1555 τοῦ ἐν Θήρᾳ κ. Σ. Ξάν-
θη τὸ γαλλο-ἑλληνικὸν λεξικόν.

Ὁ 15ος 1739 τοῦ ἐν Πάτραις κ. Σπ.
Βαμβακάρῃ τὸ ἐπιπλόν.

Ὁ 16ος 1011 τοῦ ἐν Βόλῳ κ. Σπ. Ἀ-
γαθοπούλου τὰ ἔργα τοῦ Ἰουλίου Βέρν.

Ὁ 17ος 320 τοῦ ἐν Ἀθήναις κ. Ἀντ.
Πετροπούλου τὸν Ἑρμῆν τοῦ Πραξι-
τέλους.

Ὁ 18ος 274 τοῦ ἐν Ἀθήναις κ. Ν. Ζον-
ζίλου τὴν εἰκόνα τοῦ Παρθενῶνος.

Ὁ 19ος 1561 τοῦ ἐν Πύργῳ κ. Ν. Σά-
τα τὴν Ἱστορίαν τῆς Ἑλλάδος.

Ο 20ος αριθμός 1803 του έν Σύρω κ. Δημ. Καλλιγᾶ τὴν σκευοθήκην.

Οἱ ἐπόμενοι δέκα ἀριθμοὶ 1876, 741, 487, 1811, 1731, 568, 916, 482, 942, 793, ἐκέρδισαν ἀνὰ ἓν ὠραῖον κρυστάλλινον μελανοδοχεῖον.

Οἱ ἐπόμενοι δέκα 7131, 857, 1833, 1861, 301, 501, 920, 1723, 1749, 1758, ἐκέρδισαν ἀνὰ μίαν ὠραίαν ἐλαιογραφίαν, καὶ

Οἱ ἕτεροι ἐπόμενοι ἀριθμοὶ 1716, 439, 892, 1707, 476, 943, 328, 906, 1742, 1732, ἐκέρδισαν ἀνὰ ἓν χρυσόδετον ἱστορικὸν βιβλίον.

Οἱ πενήκοντα ἐπόμενοι ἀριθμοὶ 1839, 971, 1805, 945, 333, 769, 913, 1565, 921, 1772, 1590, 461, 897, 480, 971, 993, 505, 729, 904, 1756, 1562, 893, 725, 560, 772, 1577, 909, 1806, 899, 332, 1769, 479, 752, 915, 438, 1841, 1798, 1829, 1701, 745, 1817, 1715, 1719, 456, 1730, 1748, 438, 1762, 1733, 2554, ἐκέρδισαν ἀνὰ μίαν φωτογραφικὴν εἰκόνα.

Οἱ πενήκοντα ἐπόμενοι ἀριθμοὶ 300, 1546, 1722, 949, 1849, 852, 513, 1767, 1598, 329, 1796, 489, 1820, 97, 1721, 534, 1760, 911, 1878, 1812, 860, 1747, 447, 1804, 1542, 918, 1922, 500, 859, 904, 770, 1592, 724, 917, 346, 768, 1589, 1835, 1702, 1890, 1884, 723, 1563, 1703, 1738, 1787, 1878, 785, 894, 349, ἀνὰ ἓν ἀντικείμενον ἀξίας 5 δραχμῶν κατ' ἐκλογὴν τοῦ κερδίσαντος.

Καὶ οἱ τελευταῖοι πενήκοντα ἀριθμοὶ, 874, 1544, 499, 778, 912, 1815, 852, 759, 1554, 1840, 910, 457, 1546, 1771, 1845, 459, 1927, 492, 1560, 909, 537, 1575, 900, 561, 757, 1567, 460, 1896, 722, 1706, 483, 1555, 518, 478, 1810, 1704, 1870, 863, 1734, 763, 1825, 1714, 458, 481, 1467, 1804, 1751, 1754, 749, 944,

ἐκέρδισαν ἀνὰ ἓν ἀντικείμενον τῆς ἐκλογῆς μας.

Παρακαλοῦνται συνεπῶς, ὅσοι τῶν συνδρομητῶν ἐκέρδισάν τι, δυνάμει τοῦ ἐπὶ τῆς ἀποδείξεως τῶν σημειουμένου ἀριθμοῦ λαχείου, εὐαρεστούμενοι, νὰ μᾶς δηλώσωσι τὸν ἀριθμὸν τῶν, ὅπως τοῖς ἀποστείλωμεν τὸ λα. ἐν ἀντικείμενον.

Ἡ Διεύθυνσις

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Τὸ μεγαλεῖον τῶν Γραφῶν μ' ἐκπλήττει, ἡ ἀγιότης τοῦ Εὐαγγελίου ὁμιλεῖ ἐν τῇ καρδίᾳ μου. Ἐὰν ἀπλοῦν βλέμματα ρίψετε ἐπὶ τῶν βιβλίων τῶν φιλοσόφων, θὰ παρατηρήσετε πόσον μικρά! πολὺ μικρά! παρ' ὅλον τὸ πομπῶδες αὐτῶν, εἶναι ἐν σχέσει πρὸς τοῦτο. Εἶναι δυνατὸν βιβλίον τοσοῦτω ὑπέροχον καὶ σοφὸν συγχρόνως νὰ εἶναι ἀνθρώπινον ἔργον; Ἡ τὸ ἐν αὐτῷ ἱστορούμενον πρόσωπον νὰ ᾔηται ἀνθρώπος; Ἡ τὰ λεχθέντα ὑπ' αὐτοῦ ν' ἀποτελῶσι μόνον ὕφος ἐνθουσιῶντος φιλοσόφου ἢ φιλοδόξου αἰρετικοῦ; Οἶα γλυκύτης! οἶα ἀγιότης εἰς τὰ ἔθη του! οἶα καταθλγούσα χάρις εἰς τὰς διδασκαλίας του! οἶον ὕφος εἰς τὰ γνωμικά του! Ὅποια ἐμβριθὴς σοφία εἰς τοὺς λόγους του! ὅποια λεπτότης, ὅποια ἀκρίβεια, ὅποια ἐτοιμότης πνεύματος εἰς τὰς ἀπαντήσεις του! Οἶα κυριαρχία ἐπὶ τῶν παθῶν του! Ποῦ εἶναι ὁ ἀνθρώπος, ποῦ εἶναι ὁ φιλόσοφος, ὁ ὅποιος δύναται νὰ ἐνεργῇ, νὰ ὑποφέρῃ καὶ ν' ἀποθνήσκῃ ἀνευ ἀδυναμίας καὶ ἀνευ ἐπιδείξεως!

Οἶας προλήψεις καὶ ὅποιαν ἀποτύφλωσιν δέον νὰ ἔχη τις, ἕπως τολμήσῃ νὰ συγκρίνῃ τὸν υἱὸν τοῦ Σωφρονιστικοῦ πρὸς τὸν υἱὸν τῆς Μαρίας! Πόση μεγάλη διαφορὰ μεταξὺ τοῦ ἐνός καὶ τοῦ ἑτέρου! Ὁ Σωκράτης θνήσκων ἀνευ βασάνων, ἀνευ καταισχύνης ὑποστηρίζει τὴν προσωπικότητά του μέχρι τέλους, καὶ ἐὰν ὁ εὐκολὸς οὗτος θάνατος δὲν κατηγάσκε τὸν βίον του, θὰ ἠδύνατό τις ν' ἀμφιβάλλῃ ἂν ὁ Σωκράτης ὑπῆρξεν ἢ εἰς σοριστῆς. Ἐφεῖρος, λέγουσι τὴν ἠθικὴν, ἀλλ' ἄλλοι π. ὁ αὐτοῦ τὴν εἶχον ἐφαρμόσει ἐν τῷ βίῳ τῶν, αὐτὸς δ' οὐδὲν ἄλλο ἐποίησατο ἢ νὰ δάσκη τὰ παραδείγματα αὐτῶν. Ὁ Ἀριστείδης ὑπῆρξε δίκαιος, πρὶν ἢ ὁ Σωκράτης διδάξῃ, εἰ ἐστὶ δικαιοσύνη. Ὁ Λεωνίδας ἀπέθανε πολυμῶν ὑπὲρ πατρίδος πρὶν ἢ ὁ Σωκράτης κηρύξῃ τὸ τῆς πρὸς τὴν πατρίδα ἀγάπης καθήκον, διὰ τῶν ἐμολογουμένως ἀθαλάτων ῥημάτων του «πατὴρς τε καὶ μητὴρς καὶ τῶν ἄλλων προγόνων ἀπάντων τιμιώτερον ἐστὶν ἢ πατὴρς καὶ σεμνότερον καὶ ἀγιώτερον καὶ παρὰ θεοῖς καὶ παρ' ἀνθρώποις τοῖς νοῦν ἔχουσι κτλ.» Ἡ Σπάρτη ὑπῆρξε λιτὴ πρὶν ὁ Σωκράτης ἐγκωμιάσῃ τὴν λιτότητα. ἢ δ' Ἕλληες ἔβρ-θεν ἐναρέτων ἀνδρῶν πρὸ τοῦ ὁ Σωκράτης ἐξυμνήσει τὴν ἀρετὴν. Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς πόθεν εἶχε λάβει τὴν ὑψίστην καὶ ἀγιωτάτην ταύτην ἠθικὴν, ἢν μόνος ἐδίδαξε καὶ ἐξήσκησεν; Ἐκ τοῦ κόλπου τοῦ ἀγριωτάτου φανατισμοῦ ἀντήχησεν ἢ ὑπάτη σοφία.

Ὁ θάνατος τοῦ Σωκράτους φιλοσοφούντος ἤρεμα μετὰ τῶν φίλων του, εἶναι ὁ γλυκύτερος τὸν ὅποιον δύναται τις νὰ ἐπιθυμήσῃ, ἐν ᾧ ὁ τοῦ Ἰησοῦ ἐκπνέοντος ἐν μέσῳ τῶν θλίψεων, τῶν βατάνων, τῶν ὕβρων, τῶν χλευασμῶν ὑπὸ τὰς ἀρτὲς ἐνός ὀλοκλήρου λαοῦ, εἶναι ὁ φοβερώτερος, δι' ὅπου εἶναι νὰ φοβηθῇ. Ὁ Σωκράτης δεχόμενος τὸ δηλητηριώδες κύπελλον, κερήγορεῖ τὸν ἐν θρήνῳ κοιμίζοντα πρὸς αὐτὸν τοῦτο. Ὁ Ἰησοῦς ἐν μέσῳ τῆς ἀτιμωτάτης καὶ σκληροτάτης τιμωρίας δέεται ὑπὲρ τῶν μαινομένων θημάτων του. Ὡστε ἐὰν ὁ βίος καὶ ὁ θάνατος τοῦ Σωκράτους εἶναι: βίος φιλοσόφου, ὁ βίος καὶ ὁ θάνατος τοῦ Ἰησοῦ εἰσὶν ἐνός Θεοῦ!

J. Rousseau

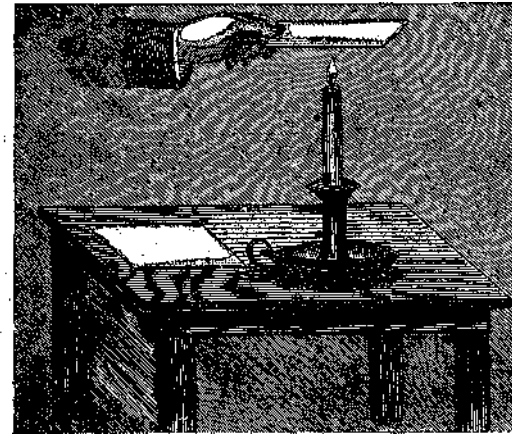
Ἐδστρ. Φωτάκης

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΑΙΓΝΙΟΝ

Ὁ μυστηριώδης σταυρὸς

Λάβετε ἐν κηρίον, ἐν φύλλον χάρτου ἀπορροφητικὸν καὶ ἐν ἄλλο χάρτου κοινού.

Διὰ τούτων καὶ μόνων σήμερον θὰ ἐκτελέσωμεν ἐν ἐπιστημονικὸν παίγνιον ἀρκούντως μυστηριώδες.

Ἀνάψατε τὸ κηρίον σας καὶ κατέπιν θερμάνετε ἀνωθι τούτου τὸ τεμάχιον τοῦ κοινού χάρτου, τὸ ὅποιον κατόπιν τοποθετήτε ἐπὶ τοῦ ἀπορροφητικοῦ χάρτου καὶ τρίβετε ἐπ' ὀλίγον διὰ τῆς παλάμης σας. Τούτου γενομένου σχίσατε τὸν θερμαθέντα χάρτην εἰς δύο τεμάχια, ἅτινα τίθετε σταυροειδῶς ἐπὶ λείου τινὸς τοίχου, ἐπίπλου, ὑάλου, παραθύρου κτλ. Τότε παραδόξως θέλετε ἴδῃ, ἐπὶ ὁ χάρτινος σταυρὸς μυστηριώδως μένει προσκεκολλημένος.

ΜΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΕΚΑΣΤΟΤΕ

Κανονισμὸς τοῦ ὕπνου.

Ὁ ὕπνος ἀποτελεῖ τὸ ἕμισυ τοῦ βίου τοῦ ἀνθρώπου σχεδόν, εἶνε δὲ ἀναγκαῖότατος καὶ ἀναπόφευκτος. Πολλοὶ θὰ νομίσουσιν, ἐπὶ τίποτε δὲν εἶνε εὐκολώτερον τοῦ κοιμηθῆαι καὶ ἴσως θὰ μειδιάσωσιν ἐπὶ τῇ προσθέσει μας νὰ τοῖς διδάσωμεν τὸ ὕπνωταιν. Καὶ ὅμως ὁ ὕπνος πρέπει νὰ λαμβάνεται μεθοδικῶς καὶ καθ' ὄρισμένους κανόνας.

Ἦτοι, δὲν πρέπει νὰ κοιμώμεθα ἀμέσως μετὰ τὸ φαγητόν, ἀλλὰ νὰ ἀφίνωμεν νὰ διέλθωσι 3 τοῦλάχιστον ὥραι. Ἡ καλλιτέρα ὥρα πρὸς ὕπνον εἶνε ἡ 10 μ. μ. Προσπαθεῖτε νὰ μὴ κοιμᾶσθε μετὰ τὸ μεσονύκτιον. Τὰ παιδιά νὰ κοιμῶνται ὀκτῶ ἕως δέκα ὥρας. Αἱ γυναῖκες ἀπὸ ἐπτὰ ἕως ὀκτῶ ὥρας. Οἱ ἀκμαῖας ἡλικίας, οὐχὶ περισσότερον τῶν ἐπτὰ ὥρῶν. Οἱ δὲ γέροντες οὐχὶ περισσότερον τῶν ἑξ ὥρῶν.

Ἰπὸ τοιαύτας συνθήκας ὁ ὕπνος εἶνε ὑγιεινὸς καὶ ὠφέλιμος, ὅχι ὅμως καὶ εὐχάριστος διὰ τοὺς θιασώτας τῆς κλίνης, οἵτινες εἶνε οὐκ ὀλίγοι.

Ὀλίγιστοι τῶν ἀνθρώπων εἶνε ἱκανοὶ νὰ σκεφθῶσι διατὶ πρέπει νὰ πιστεύουσιν εἰς τὸν Θεόν.

Ὅσον καὶ ἂν φαίνεται ὑβριστικὴ ἡ ἀλήθεια, ποτὲ δὲν πρέπει νὰ λέγεται ὑβρις.

ΩΦΕΛΙΜΟΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Λευκαντικὸν τοῦ δέρματος.

Λάβετε 50 δράμια λευκοῦ σάπωνος τῆς Μασσαλίας, 50 δράμια λευκοῦ μέλιτος, 10 δράμια μοσχολίβανου καὶ 5 δράμια λευκῆς ρητίνης (καλῶς καθαρισμένης). Ἀναμιξάτε καλῶς πάντα ταῦτα ἐντὸς καθαροῦ μαρμαρίνου ἰγδίου· οὕτω θέλει ἀποτελεσθῆ ἄλοιφῃ ἀρκούντως πηκτῆ, ἣν κόπτετε εἰς μικρὰς πλάκας, σχηματίζοντες οὕτως εἰπεῖν σάπωνας λευκαντικούς, τοὺς ὁποίους ἂν θέλετε ἀρωματίζετε.

Τὸ σκόροδον εἶνε χρήσιμον.

Τὸ σκόροδον τὸ ὅποιον τόσον περιφρονεῖται διὰ τὴν δυσσομίαν του, ὑπὸ ἐποψιν ὑγιεινὴν εἶνε ὠφελιμώτατον, διότι ἐν πρώτοις εἶνε προφυλακτικὸν κατὰ τῆς πανώλους, ἔπειτα καταπραίνει τοὺς πόρους τῶν ὀδόντων ἂν μασσηθῇ ἐλαφρῶς καὶ κρατηθῇ ἐπὶ τινὰ χρόνον εἰς τὸ στόμα, ὠφελεῖ πολὺ κατὰ τῶν ἐλμίνθων, εἶναι ἀντιφάρμακον διὰ τὰ δῆγματα τῆς ἐχίδνης, μυγνυόμενον μεθ' ἄλατος καὶ ἐλαίου θεραπεύει πολλὰ καὶ ἐλφρὰ ἐξανθήματα, καὶ τέλος ὠφελεῖ καὶ διὰ τὴν κατάπασιν τῶν πυρετῶν ἂν γίνων ἐντριβαί σκόροδου εἰς τὰ ἄκρα τῶν δακτύλων καὶ τῆς μασγᾶλης.

Ἐπισκευὴ παλαιῶν ἐνδυμάτων.

Ἡ κατωτέρω μέθοδος δύναται κάλλιστα νὰ σᾶς ἀποδώσῃ τὰς παλαιὰς ἐνδυμασίας σας μετ' ὅψιν ἀρκετὰ ἀξιοπροσπῆ.

Διαλύσατε ἐντὸς ὀλίγου ὕδατος ἀραβικὸν κόμμι, ἐντὸς δὲ τῆς διαλύσεως ταύτης βαπτίσατε μίαν ψῆκτραν καὶ δι' αὐτῆς τρίψατε ἐλαφρῶς τὸ ἐνδύμα σας.

Ἀποῦ τὸ φόρεμα μουσκεφθῇ ὀλίγον, ἀπλώσατε ἐπ' αὐτοῦ τεμάχιον τσόχας, ὅσω τὸ δυνατὸν παχυτέρας. Κατόπιν ἐπιθέσατε μίαν σαβίδα καὶ βάλατε ἐπ' αὐτῆς ἀρκετὰ βάρη, ὥστε νὰ πιεσθῇ δυνατὰ.

Διατήρησις τῶν ὠδῶν.

Πολλάκις εἶνε ἀνάγκη νὰ διατηρήσωμεν τὰ ὠὰ ἐπὶ πολὺν χρόνον, ἀλλὰ τοῦτο καθίσταται δύσκολον, προπάντων κατὰ τοὺς θερινούς καύσωνας. Ἄν θέλετε λοιπὸν νὰ διατηρήσῃτε ταῦτα φρέσκα καὶ εἰς τὴν θερμότεραν εἰς ἐποχὴν ἀλείψατε αὐτὰ μετ' ὀσμῆς καὶ βαπτίσατέ τα εἰς σκόνιν ἀνθρώπων.

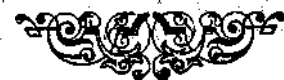
Ἀποκτικσις ἐξαιρέτου θερμομέτρου.

Θέλετε καὶ ἄλλον τρόπον ἀποκτήσεως καλοῦ καὶ φυσικωτάτου βαρομέτρου; Ἴδοῦ.

Ἀρήσατε νὰ πῆσῃ βάρος ἕως δέκα ὀκάδων ἐπὶ τοῦ ποδός σας.

Τοῦτο συνέθῃ ἐσχάτως ἀκουσίως εἰς τὸν ἀγγλον μηχανικὸν κ. Γ. Γουέρστον ἐν τινι ἐργοστασίῳ ἔπου εἰργάζετο καὶ δατισκένηγαγε τὸν ἰδιοκτήτην πρὸς ἀποζημίωσιν.

Καὶ ὁ μὲν ἱατρὸς ἐδήλωσεν, ἐπὶ ἐφεῖς θὰ ἔχη ἐπὶ τοῦ ποδός του ἐξαιρετὸν θερμόμετρον, ὅπερ θὰ τῷ δεικνύει διὰ νυμῶν τὰς διαφορὰς μεταβολὰς τοῦ καιροῦ τὴν ὑγρασίαν καὶ τὸ φύχος, καὶ ὡς ἐκ τούτου θὰ ἔχη ὄφελος. Τὸ δὲ βδισκαστήριον ἰδεώρησε τοῦτο ὡς ἀρκούσαν ἀποζημίωσιν.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΛΕΙΣ

— Είς τι μεταβάλλονται τ' αέρια τιθέμενα υπό την χαμηλότεραν θερμοκρασίαν;

"Απαντα τὰ αέρια τιθέμενα υπό θερμοκρασίαν ἐκτάκτως χαμηλήν, θερμοκρασίαν ἐκ τῶν ἐνεργητικωτέρων, συστέλλονται καὶ μεταβάλλονται εἰς ρευστά. Πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἐρευνητοί ποίησαν οὕτω τὸ δευτέρον, τὸ ὑδρογόνον, τὸ αἷον, τὸ ἀσειηλέμιον κτλ. Ἐσκέφθησαν μάλιστα, δι' εἶνε δινατὸν νὰ ἐπιτύχωσι καὶ μικροσκοπικοὺς κρυστάλλους δευτέρον, στερεοποιηθέντος. Ἐπίσης κατώρθωσαν νὰ ἑργοποιήσωσι τὸ ἀνθρακικὸν δὲν καὶ εἶτα νὰ τὸ στερεοποιήσωσιν ἐν εἶδει χιόνος, ἥτις παραδόξως καίει.

— Ἐπωφελήθησαν τῆς ἰδιότητος τῶν ἀερίων, δι' ἧς ταῦτα συμπυκνούνται ἐν χώρῳ περικεκλεισμένῳ;

Βεβαίως. Τοιαύτη δ' ἐφαρμογή εἶνε καὶ οἱ σίφωνες τοῦ Seltz. Πᾶς τις δὲ δύναται νὰ κατασκευάσῃ ὑδρὸς Seltz, δηλαδή ὑδρὸς πεφωτισμένον ἀνθρακικοῦ δξέος, τοποθετῶν ἐπὶ τινος σίφωνος, κατασκευασμένου διὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην, τρυγικὸν δὲν καὶ διττανθρακικὴν οὐδαν. Ἡ διττανθρακικὴ οὐδα ἀποσυντίθεται ὑπὸ τοῦ δξέος καὶ σχηματίζεται ἀνθρακικὸν δξὸν ὑπὸ πίεσιν, διαλυόμενον ἐν τῷ ὕδατι. Κατασκευάζονται ἐν τοῖς ἐργαστασίοις Κτήρη χονδρὰ σφαιροειδῆ δοχεῖα, πλήρη ἀνθρακικοῦ δξέος, ρευστοποιηθέντος, χρησιμοποιοῦμενον πολλαχῶς.

Τὸ ἀερίοφως διὰ νὰ μεταφερθῆ χρειάζεται νὰ ὑποβληθῆ ἐπίσης εἰς ἀρκετὴν πίεσιν.

— Πῶς ἐξηγεῖται τὸ ὅτι ἡ θερμότης, ἥτις ἀναλύει καὶ ὑγροποιεῖ οὐσίας τινάς, ὡς τὸ στέαρ, ἀφ' ἐτέρου στερεοποιεῖ ἄλλας οὐσίας, ὡς τὸ λευκὸν καὶ κίτρινον τοῦ ὄψου;

Ἡ θερμότης ἀλάσσει ἢ τροποποιεῖ τὴν χημικὴν σύνθεσιν ἐνίων οὐσιῶν ἢ τὴν διενδύτησιν τῶν μορίων αὐτῶν στερεοποιεῖ ἐν παραδείγματι τὸ λευκὸν τοῦ ὄψου ἐνῶ ἄλλων ἀπλῶν ρευστῶν ἀποχωρίζει τὰ μόρια. Τὸ δι' ἐνὶ πύγνυσι δὲ τινὰς οὐσίας τοῦτο κάλλιστα ἐπεξηγεῖται, καθόσον γνωρίζομεν, ὅτι ἡ θερμότης ἐξατμίζει τὸ ὕδωρ καὶ τὰ ἄλλα ἐξατμιζόμενα ὑγρά. Ἐπομένως, ἂν θερμάνωμεν οὐσίαν τινά, περιέχουσαν ὕδωρ καὶ εἰρισκομένην ἐν ρευστῇ καταστάσει, θὰ ἴδωμεν μετ' ὀλίγον τὴν πυγνυομένην, διότι τὸ ὕδωρ θέλει ἐξαχθῆ ὅλον, ἐξατμιζόμενον κατ' ὀλίγον.

— Τι εἶνε ἡ ἐξατμῖσις;

"Όταν ἐνωθῆ ἡ θερμοκρασία ρευστοῦ τινος, τὰ μόρια αὐτοῦ ἀπομακρύνονται, καθίσταται ὀλιγον κατ' ὀλίγον ἀνεπαίσθητος ἢ συνοχή των ἂν δὲ ἡ θερμότης ἀξένεται, ἀποχωρίζονται τὰ μόρια ὀλοσχερῶς καὶ τὸ ὑγρὸν μετατρέπεται ἐν καταστάσει ἀερώδεις ἢ ἀτμώδεις. Τὸ φαινόμενον τοῦτο καλεῖται ἐξατμῖσις.

Τὰ πλεῖστα τῶν ρευστῶν δύναται νὰ ἐξατμισθῶσιν αὐτομάτως, ἀλλὰ μόνον κατὰ τὴν ἐπιφανείαν αὐτῶν. Οὕτω πως ἐξηγεῖται, πῶς τὸ ὕδωρ, τὸ ὁποῖον ἐπλήρου ἀφ' ἐσπέρας τὸ ποτήριον, τὴν πρωῖαν εὐρέθη ἠλαττωμένον· οὕτω πως ἐξηραίνονται τὰ βεβρεγμένα ὑφάσματα· οὕτω διὰ τῆς φυσικῆς ἐξατμῖσεως παράγεται καὶ τὸ ἄλας. Ὁ ὑδράργυρος ἐπίσης ἐξατμίζεται αὐτομάτως.

ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Ο ΑΔΑΜΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

ΛΥΣΙΣ. Ὁ χρυσοκόμος ἀφῆρσεν ἓνα ἀδάμαντα ἐκ τοῦ ἄνω μέρους καὶ τὸν προσέθεσεν εἰς τὸ κάτω μέρος καὶ κατόπιν ἀφῆρσεν ἀνά ἓνα ἐκ τοῦ ἄνω μέρους τῶν βραχιόνων. Οὕτω πως ὁ μοναχὸς πάλιν μετρήσας ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω τοὺς ἀδάμαντας τοῦ καθέτου ξύλου, εἶτα ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω, στραφείς πρὸς τὸν δεξιὸν βραχίονα καὶ ἔπειτα ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω, στραφείς πρὸς τὸν ἀριστερὸν βραχίονα, εἶρε πάντοτε αὐτοὺς 9.

Λύσεις ἐπιτυχεῖς ἐλάβομεν παρὰ τοῦ ἐκ Φιλιππουπόλεως κ. Ν. Δασκαλοπούλου, παρὰ τοῦ ἐξ Ἀθηνῶν κ. Γ. Ἀποστολοπούλου καὶ τοῦ ἐκ Πειραιῶς κ. Ν. Χαρίτου.

ΣΚΕΨΕΙΣ

Πολλάκις γυνή, ἥτις καθιστᾷ ἄνδρα δυστυχῆ ἐπὶ τινὰ χρόνον, ἀρνούμενη τὰς πρὸς γάμον προτάσεις του, ἐκτίησται κατόπιν τὴν αἰώνιον του εὐγνωμοσύνην διὰ τὴν κρίσιν τῆς καὶ τὴν ἐν τῇ ἀποφάσει τῆς ἐμμονήν.

Γυναῖκες πολλαὶ προθυμοποιούνται ν' ἀνέχωνται, πᾶσα προσβολὴν ἐκ μέρους τοῦ ἀνδρός, εἰάν οὗτος κατορθώσῃ νὰ κάμῃ αὐτάς νὰ πιστεύσωσιν, ὅτι αὐτὴ ἀπορρῆε ἐκ τοῦ ἐπαγωγῆ καὶ τῆς ἐλκυστικότητός των.

Ἐπιβλαστοὶ τινες εὐχισθητοὶ γυναῖκες δαπανῶσι τὸ πλεῖστον τοῦ χρόνου των πράττουσαι, ὅτι δὲν εἶδει νὰ πράττωσι, μετανοοῦσαι διὰ τοῦτο μετὰ χειμάρρου δακρύων, καὶ ἐξακολουθοῦσαι εἶτα τὰ ἀμαρτήματά των.

"Όταν ἄνθρωπος ἢ ὄργιστος κατὰ γυναῖκα, ἢ ὑπομονὴ τῆς καὶ τὸ ἐράσιμον ἐπυξάνουσι τὸν ἐρεθισμὸν του καὶ ἐπιδεινοῦσι τὴν ἀδικίαν εἰς ἀπανθρωπίαν σκληράν.

Πολλὰ γυναῖκες εἰσὶν ἀξιοσημείωτοι διὰ τε τὸ μέγεθος τῆς καρδίας των καὶ τὴν σμικρότητα τοῦ πνεύματός των. Αἰσθάνονται· βαθέως, ὅταν δὲν δύναται νὰ ἴδωσι καθαρῶς, τοῦθ' ὅπερ εἶναι ἡ πρωτίστη αἰτία τῆς ἄκρας τρυφερότητός των.

ΕΙΔΥΔΔΙΟΝ

(Μίμησις)

Τῆ Α. . .

Μία φορὰ ἦτον εἰς ποιητῆς, ὅστις ἠγάπα μίαν κυρίαν. Ὁ ποιητῆς ἦτο εἰς γρύλλος καὶ ἡ κυρία ἦτο μία τριανταφυλλία. Ἄλλ' ὁ ποιητῆς ἦτο πτωχὸς καὶ ἡ κυρία ὠραία, αἰτία τοῦ ὁποίου αὐτὴ δὲν ἤθελεν οὔτε νὰ ἀκούῃ περὶ αὐτοῦ. Ὁ ποιητῆς τὴν νύκτα ἐμελεε τὰς ἀρμονικωτέρας ὠδὰς, ἐπρόφερε τὰς παθητικωτέρας λέξεις, ἐξέπεμπε τοὺς βαθυτέρους στόνους, ἀλλὰ πάντοτε εἰς μέτην. Ὅταν ἡ ἑσπέρα ἐπῆρχετο καλύπτουσα ἐν τῇ ἰώδει αὐτῆς χορῷ τὰ ἀντικείμενα, καὶ τὰ ξένοδρα ἠρέμα μετεβάλλοντο εἰς φευγαλέα φαντάσματα τῆς σκιάς, ὁ γρύλλος ἐπρόβαλλεν ἀπὸ τὴν ὀπὴν του καὶ, παρὰ τοὺς πόδας τῆς ὠραίας συνέθετε ποιήματα λυρικά καὶ σονέττα. Αὐτὴ ὅμως ἀπεποιετο μετὰ περιφρονησεως τοὺς μαργαρίτας τοῦ εὐγενούς τούτου νέου καὶ, οὐχὶ σπανίως, τοῦ ἔλεγε καθαρά, ὅτι ὠραιότερα κοσμήματα ἀπῆτοῦντο νὰ ἔχη, διὰ νὰ τὴν ἀναγκάσῃ νὰ κύβη τὸ βλέμμα τῆς ἐφ' ἐνὸς ζωῶφλου ὡσάν αὐτόν. Ἐπειδὴ ἦτο συνηθισμένη νὰ ἐνδύεται τὴν πορφύραν, περιεγέλα τὸ σμνὸν μελανὸν ἐπαναφρόνον τοῦ πτωχοῦ γρύλλου καὶ τὸν ἠρώτα μετὰ τινος θηριώδους εἰρωνείας, εἰάν ἔφερε τὸ πένθος τῆς αἰωνίας αὐτοῦ συμφορᾶς. Ὁ ποιητῆς εἰς τὰ φοβερὰ ταῦτα βέλη τῆς ὑπερφάνου κυρίας, ἔμενον ἀπαρηγόρητος καὶ μελαγχολικός· ἀλλὰ μετ' ὀλίγον πάλιν κατεπραῦνετο, σκεπτόμενος ὅτι ἦτο προτιμώτερον νὰ βλέπῃ ἑαυτὸν περιφρονοῦμενον καὶ κακομεταχειριζόμενον, παρὰ νὰ βλέπῃ αὐτὴν ἀδιάφορον καὶ ψυχρὰν ὡσάν τὸν πάγον.

Καὶ ἐφαλλεν ὁ ποιητῆς, ἐφαλλε.

Πλὴν οἱ κάτοικοι τῶν χόρτων καὶ τῶν παρασταμένων αἱμασιῶν, οἱ τοσοῦτον ἄλλοτε θελγόμενοι ὑπὸ τῶν ἠδέων καὶ ἀπαλῶν μελωδιῶν τοῦ γρύλλου, ἤρχισαν ἤδη νὰ βαρύνονται καὶ μάλιστα ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν νὰ διαμαρτύρωνται κατὰ τοῦ ἀκαταπαύστου ἄσματος του, διότι ἕνεκα τούτου ἦτο πλέον ἀδύνατον νὰ κλείσῃ τις ὄμμα καθ' ὅλην τὴν νύκτα. Ὁ ποιητῆς ὅμως δὲν εἶδε προσοχὴν εἰς αὐτὰ καὶ μὴ λαμβάνων ὑπ' ὄψει τὰς διαμαρτυρίας αὐτῶν, ἐξηκολούθει δακρύων καὶ κηθαρίζων. Ἄλλ' ἓνα βράδυ, ἀπὸ τὸ ὕψος τοῦ κλώνου μιᾶς λευκακάνθης, φωνή τις ἠρεθισμένη ἠκούσθη λέγουσα:

— Θὰ τελειώσῃς τέλος αὐτὸ τὸ τραγοῦδι, κάτω ἀπὸ τὰ παράθυρά μου; Νά! πάρε μίαν δεκάρα καὶ πήγαινε στὸ καλὸ!

— Συγγνώμη — ἀπεκρίθη ὁ γρύλλος — ἐγὼ δὲν τραγοῦδῶ διὰ σᾶς.

— Τὸ ξέρω δὲ τραγοῦδᾶς διὰ τὴν κόκκινη

τριανταφυλλία, ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶνε ἀποχρῶσα δικαιολογία, διὰ νὰ ταράττῃς τὴν ἡσυχίαν τῶν κοιτωμένων.

— Καὶ τί θὰ ἐκάνετε σεῖς, στὴ θέσι μου;

— Οὐχ! ἂν εἶχα τόσα πράγματα νὰ τῆς πῶ, θὰ τῆς τάλεγα στ' αὐτὴ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον κανεῖς δὲν θὰ ἐγνώριζε τὰς ὑποθέσεις μου.

— Καὶ ἂν ἡ ὑπερφάνη δὲν θὰ ἤθελε νὰ σᾶς ἀκούσῃ;

— Θὰ ἠτύχοιτόνουν.

— Ἡ συμβουλή σας δὲν μοῦ ἀρέσει.

— Νὰ μὴ τὴν δεχθῆς.

— Συγγνώμη, μοῦ ἐπιτρέπετε νὰ σᾶς κάμω μίαν ἐρώτησιν;

— Τελείωνε, διότι νυστάζω.

— Γνωρίζετε νὰ μοῦ πῆτε, διὰ ποῖον λόγον ἡ Τριανταφυλλία δὲν με ἀγαπᾷ;

— Ὁραία ἐρώτησις, μὰ τὴν ἀλήθεια! διότι εἶσαι πτωχός.

— Καὶ ἄσχημος;

— Ἄ, ὄχι καὶ ὡμίμενε.

— Καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἔχω δικαίωμα εἰς τὸν ἔρωτα;

— Ὅχι.

— Καὶ τίς εἶσθε σεῖς, ὅστις ὀμιλεῖτε τόσο ἀνοικτιρμόνως; πῶς ὀνομάζεσθε;

— Χρυσοκάνθαρος· ὁ κομψότερος μεταξὺ τῶν ἐντόμων, ὁ πλουσιώτερος ἄρχων τῶν αἱμασιῶν, ὁ εὐγενέστερος εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν κολοπτερῶν καὶ . . .

— Καί, — προσέθηκεν ὁ ποιητῆς — ὁ πλέον ἀνόητος!

— Ἄς ἦναι· τοῦτο ὅμως δὲν ἐμποδίζει ὅπως ἡ τύχη εἶναι εὐμενῆς πρὸς ἐμὲ καὶ τούναντιον πρὸς σέ. Ποῖον τὸ ὄφελος, ἂν ἦσαι ποιητῆς;

— Τοῦλάχιστον διὰ τὴν ἀθανασίαν.

— Οὐφ! ξεφόρτωσέ μας! εὐχαρίστως θὰ τὴν ἀλλάξῃς με ἐν φλημᾷ.

— Εἶναι ἀληθές· καὶ τὴν ζωὴν μου θὰ εἶδα διὰ νὰ τὸ ἀπολαύσω.

— Ὅχι δὲ! θὰ εἶδες παρὰ πολὺ. Γενοῦ πλούσιος, φέρεσε κομψὰ ἐνδύματα καὶ ἔσο φιλόφρων πρὸς τὰς γυναῖκας· τότε θὰ ἔχῃς ἄφθονα. Τί εἶνε ὁ βίος ἄνευ φιλημάτων;

— Καὶ τί τὰ φιλήματα ἄνευ ἔρωτος;

Ἐμεσολάβησε μικρὰ τις σιγή, εἶτα ὁ Χρυσοκάνθαρος ἀπεκρίθη:

— Πιστεύεις εἰς τὸν ἔρωτα;

— Πιστεύω, ὅτι ὁ ἔρωτος εἶνε αἰώνιος ὅπως ὁ βίος, οἱ παλαιοὶ τὸν ἐθεοποίησαν.

— Καὶ οἱ νεώτεροι τὸν ἐμπορεύθησαν.

— Ἀπαισιόδοξε! εἶσθε πολὺ περιφρονητικὸς πρὸς τὰς γυναῖκας.

— Κάθε ἄλλο εἶμαι μάλιστα πολὺ εὐγενής, ἀλλὰ τοῦτο δὲν σημαίνει, ὅτι τὰς ἀγαπῶ. Εἶμαι πλούσιος καὶ κομψός καὶ ὁ χρυσοῦς μου θῶραξ εἶναι στιλπνώτερος τῶν στοιχείων σου, αἰ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

146. Μαγική εικόν.

Πού εϋρίσκειται ὁ κυνηγός καὶ ὁ φονευθεὶς λαγός ;

147. Λένιγμα.

Πέλευς τῆς Ἀττικῆς
τὸ δεύτερον ἀν βγάλης
θ' ἀποτελέσης παρευθὸς
ἀνθος τιμῆς μεγάλης.

148. Λένιγμα.

Τόνος μουσικῆς
τοῦ σώματος σου μέλος
γράμμα Ἑλληνικῆς
κι' ἔλα μαζί στὸ τέλος
Ἑλλάδος ποιοῦν πόλιν.

149. Λένιγμα.

Ἐάν κοντά εἰς σύνδεσμον
μάντων νομιά θέσης
εἰς τὰ καράβια χρησιμὸν
ἀμέσως θά προσθέσης.

150. Γρίφος.

Τὰ χυμοὶ φύλλο Ὑακίνθου

151. Γρίφος.

Ὅρω σε οἱ ἀπὸ Νίκου σπῶ λαίμας.

152. Γρίφος.

*Αἱ νόι ὑπλοῦτο Ὑ οὐδ' ἰ σῆμα ἴνε Ἴ εὐγαινεία.

153. Ἐρώτησις.

Πόσας πόλεως τῆς Ἑλλάδος τὸ πρῶτον καὶ δεύ-
τερον συνθετικὸν σημαίνουσι ἐν καὶ τὸ αὐτό ;

154. Φέρδην — Πέρδην.

— Ράπτε — ἔτυ.

Δάρεσσα.

Γ. Δ. Ἰατρίδης

ΤΡΑΠΕΖΟΜΕΣΙΤΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

Α. ΤΖΩΝΟΥ

Ἔδρα Βόλος. — Ὑποκατάστημα ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.

Πρακτορεῖα εἰς τὰς κυριωτέρας πόλεις τῆς Ἑλλά-
δος καὶ Αἰγύπτου.

Εἰσπραξίς συναλλαγματικῶν καὶ Γραμματίων —
Ἀγοραπωλησίαι διαφόρων χρεωγράφων — Ἐξαργύρωσις
τοκομεριδίων — Ἐκδόσις προμεσῶν — Ἀσφάλεια κατὰ
τῶν Ἀρτίων — Πώλησις τῶν ἀσφαλεστέρων ὁμολογιῶν
ἄλλων τῶν κρατῶν παρέχοντα εἰς τὸν ἀγοραστὴν ἅμα
τῇ προκαβολῇ ὀλόκληρον τὴν τύχην καὶ τὰ τοκομε-
ριδία.

Ἀνάληψις τῆς ἐπὶ προμηθεῖα εἰσχωγῆς ἐν Αἰ-
γύπτῳ παντὸς γεωργικοῦ καὶ βιομηχανικοῦ προϊόντος
καταρτίσαν ἰδιαιτέρον τμήμα πωλήσεως καπνῶν καὶ
παρέχον προκαταβολὰς ἐπ' αὐτῶν.

Ἀντιπροσωπεῖται τῶν κυριωτέρων εὐρωπαϊκῶν οἰ-
κων μεταλλικῶν ἐλαίων — χρηματοκιβωτίων — οἶνο-
πνευματωδῶν ποτῶν — σιδηροδρομικῶν καὶ εἰδῶν νεο-
τερισμοῦ.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΦΥΣΕΩΣ,"

Β.Κ. Πειραιᾶ. Ζητούμενον φυλλάδιον σᾶς ἀπε-
στάλη. — Χ.Δ. Ὀδυσσόν. Δελτάριον ἐλήφθη.
Βραδύτης προέρχεται ἐκ γραφείου μας, ἥτις ἔσον οὐπω
ἀρθήσεται. — Π. Π. Κάφρ-Δαθάρ. Ἐπιστολή
σας ἐλήφθη. Σᾶς ἐνεγράψαμεν. Ἀναμένομεν ἀπάντη-
σίν σας. — Α. Β. Κέρυρα ν. Συμφώνως μὲ παραγ-
γελίαν σας, ἠλλάξαμεν διευθύνειν. — Κ. Δ. Κ. Αἰ-
ναλύ. Ἐπιστολή σας ἐλήφθη. Πιστεύω γὰ ἐλάβετε
καὶ ἡμετέραν μὲ σχετικὰς ἀποδείξεις ὁδηγίας κ.τ.λ.
Ἀναμένομεν ἀπάντησίν σας. — Γ. Δ. Πέρα. Δελ-
τάριον ἐλήφθη. Ἦδη ἐπιστρέψας ἐξ Αἰγύπτου καὶ διὰ
τὰ Δέξικα Μπάρτ θὰ σᾶς γράψω. — Κ. Φ. Σου-
λινᾶ. Δελτάριον ἐλήφθη. Σᾶς ἀναμένομεν εὐχαρι-
στως. — Ν. Θ. Σφάξ. Δελτάριον ἐλήφθη ἔχει κα-
λῶς. Ἀναμένομεν συντόμως νεότεραν σας. — Α. Γ.
Κοζάνη ν. Δελτάριον ἐλήφθη. Διευθύνσις σας ἠλ-
λάγη. — Ι. Α. Τ. Καβάλλα. Ἐπιστολή σας ἐλή-
χθη. Συνδρομητῆς ἐνεγράφη. Προσεχῶς ἀπαντῶμεν
ἐν ἐκτάσει. — Θ. Π. Α. Βραϊλλαν. Δελτάριον ἐλή-
φθη. Μέσον δὲν εὐρήθη, διότι ὡς δέμα θὰ κοστήσῃ
πολύ. Ἐστάλη ταχυδρομικῶς Ν. Μ. Βιανθουάττα
Δελτάριον ἐλήφθη, προσεχῶς γράφομεν. — Ι. Ζ. Τοῦ-
ρονό. Σιε βερά νο ν. Δελτάριον καὶ ἐπιταγή ἐλήφθη-
σαν εὐχαριστοῦμεν πολύ. Σᾶς γράφομεν ταχυδρομι-
κῶς. — Α. Μ. Ζαμεστάου ν. Ἐπιστολή καὶ φορ-
τωτικὴ ἐλήφθησαν, λυπούμεθα πολύ διὰ τὸ λάθος τοῦ
κονιάκ. Θὰ συνεχρηθῶμεν καὶ θὰ σᾶς γράφομεν τα-
χυδρομικῶς. — Κ. Π. Ζαάνεσθουργ. Ἐπιστολαὶ
ἐλήφθησαν καὶ ἔχετε δίκαιον, ἀλλὰ κί συζητήσις αὐ-
ται δέον νὰ διεξάγονται δημοσιογραφικῶς, καθόσον,
σκοπὸς ἡμῶν εἶναι νὰ φησίζεται ὁλόκληρος ὁ κόσμος καὶ οὐκ
ἐκαστος ἰδιαιτίως. — Ε. Σ. Σάμον. Ἐπιστολή ἐλή-
φθη καὶ θὰ φροντίσωμεν γὰ σᾶς εὐχαριστήσωμεν. —
Γ. Μ. Πλοῖεστιον. Ἐπιστολή ἐλήφθη καὶ προσ-
εχῶς θὰ ἔχητε τὰ αἰτούμενα γραμματόσημα. — Α.
Δ. Φ. Ἄγιον πνεύμα. Ἐπιστολή καὶ περιεχόμενα
ἐλήφθησαν. ἔχει καλῶς. Ἀναμένομεν καὶ νεότεραν
σας ὡς γράφετε. — Α. Δ. Ταϊγάμιον. Ἐπιστολή
μὲ περιεχόμενα ἐλήφθησαν. Προσεχῶς γράφομεν.